Yavuz Sultan Selim Han, 1519, BOA. Tahrir Defteri 77, s. 39-41

M 8

Edirne'deki Avrupa Yahudilerinin 1519 tarihli tahrir kayıtları.

List of the Jews who were expelled from Spain and Portugal and were settled in Edirne according to the Registerbook (Tahrir) dated 1519.

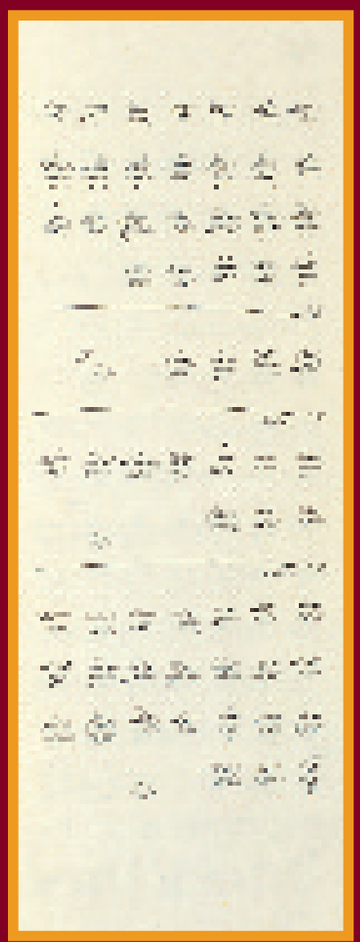

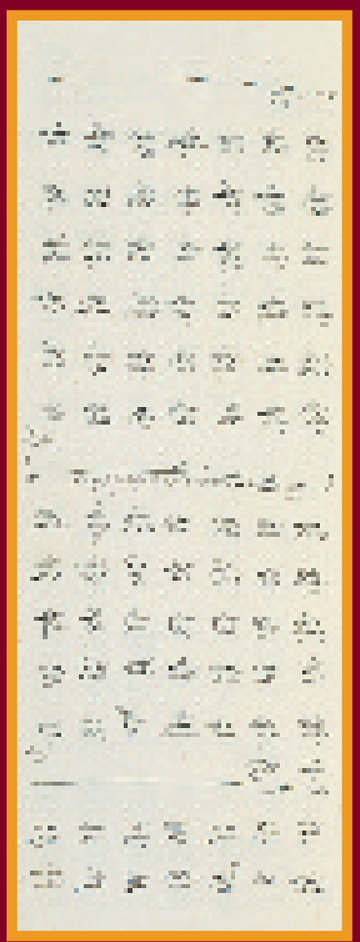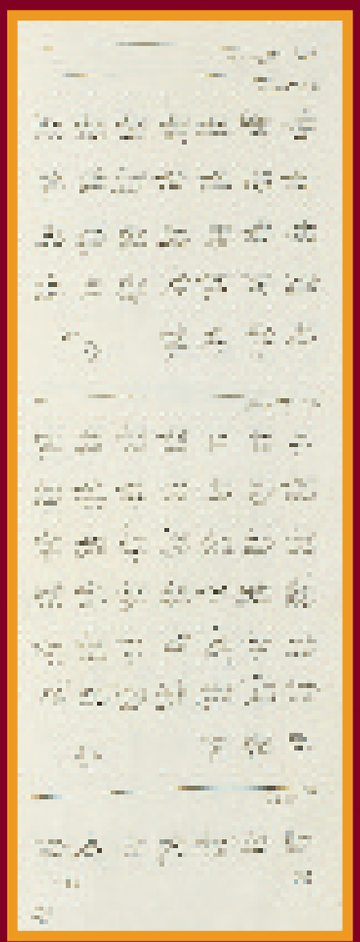

YAHÛDİYÂN-I NEFS-İ EDİRNE
CEMÂ'AT-İ KATALAN

s. 39	Hohsa Şaban Tabib	İshak birader-i mezkûr	Samoil Ostori	Avraham Baruh	Avraham Vilika	Avraham Lenolis	Musa bin Toledano
	Musa Yakobi	Musa bin Velirat	Musa Mosalam	Musa Şolam	İvon Mığrohar	Menahem Yakobi	Selimo Dayalic
	Selimo Bolcova	Selimo Suri	İshak Frencis	Yahuda Sıdık	Vidal Mesolam	Yako Lodrik	Eli Şogar
	Yakob Kalderon	Yakob Bicil	Samoil Samaril	Hayyim Komi	Avraham Elivan	İshak Şalom	Yakob Dovsal
	İshak Dovsal	Vidal Dası m. [mücerred]	Selimo Mesolam m.	Aharon Mobhar m.			
					Hane: 29	**Mücerred: 3**	

CEMÂ'AT-İ PORTUGAL

	Mayer Koseb	Solimo Elmalih	Musa Elmalih	Gabriyel Samoil	Avraham Avyo	Samoil Amaril	Yosef Safya
	Samoil Oyaldo	Şemiya Yoyan	İshak Sason	David Kiralya	Musa Sinapol	Musa Börkviro	Solimo Toldan
	Avraham Haraven	Yosef Koyos	Avraham Karonil	İshak Anyafes	Şolem Vilyon	İshak Nadan	Avraham Elmayi
	Avraham Olcoşun	İshak Olcomiş	Samoel Beco	Yosef Verdigo	Yosef Amarilyo	Yakub Vidal	Aharon Avnusa
	David Avnusa	Yosef Selimo	Hayyim Pinto	Hayyim Alkahal	Yosef Merpinto	Avraham Dedmar	Yahuda Barbut
	Yahuda Levi	Hayyim Kardil	İsrail Tovil	Aharun Banayil	Ayonamde Levi	Musa Suri	Nesim Hakim
	Musa Berimo	Avraham Ankol	Yakub Hayyim				
					Hane: 45		

CEMÂ'AT-İ ALAMAN

	Musa Baruh	Lazar Yakub	Mordehay Azor	Yosef Moselim	Eşer Solimo	Hayyim Semnod	Yahuda Nevah
	Musa Almako						
					Hane: 8		

CEMÂAT-İ İSPANYA

s. 40	Yosef Abraham	Yakob Elov	Yakob Baso	Salamos Balaloyo	Yosef Beco	İshak Beco	Yakub Kasino
	Avraham Elov	Yakob Yaysa	İshak Baso	İshak Bayban	İshak Cukran	David Sabho	Musa Azli
	Yahuda Abdus	İshak Abdus	İshak Cerci	David Mamalo	İsrail Susan	Avraham Bomabilye	Rafail Avraham
	Musa Abdus	Selimo Avraham	Yosef Liyon	Samoil Neble	İshak Kordugya	Samoil Gabriyel	Yakob Bercine
	Abraham Fandaras	Musa Sason	Nontov Atasi	Abraham Mayin	David Dikalo	Avraham Polye	Yosef Levi
	Abraham Dikalo	İshak Abraham	Yako İshak	Avraham Yako	Hayyim Vidal	Rafail Fenarcı	İshak Falma
					Hane: 42		

Mahalle-i Bolye, Katalan cemâatinden ifraz olunmuşdur. Ammâ harâcların bile virirler.

	Samoil Dinarando	Musa Dikalo	Yahuda Dikalo	Menahem Suri	Semento Dibarano	Ancelo Dilyan m.	Musa Dibaranto
	Yahuda Digortal	Yako Bosindoz	Usturoko Feriska	Samoil Baso	Yomtova Babila	İshak Hayara	İshak Kolombo
	Yosef Bonozilo	Musa Oyayo	Avraham Lidma	Avraham Berber	Avraham Salado	Selimo Saloni	İshak Deldic
	Mako Mamuna	Yahuda Meymune	Yahuda Karilo	Selimo Karyos	Selimo Dikordova	Yosef Bayora	Musa Galiyo
	Aharon Çiçilyan	Mordehay Musa	Samoil Musa	Şebşan Urudvala	Yosef Melemşe	Advadiye Balsaho	Avraham Tedrane m.
	Musa Vabilo m.	Yosef Kapilvano m.					
						Hane: 33	

CEMÂ'AT-İ GERUR

	Yosef Samoil	Musa Samoil	Musa Sason	Yahuda Yako	İshak Bolomi	Yahuda Somolo	Musa Samoil
	İsrail Sarkani	Marşalem	Hablib Gamin	Makova Salama	İshak Bemis	İshak Samoil	Yakova İshak
s. 41	İshak Attar	Yakob Ostror	Ostrova Mayer	İshak Mayer	Cekovel Bostancı	Yakub Habil	Yahuda Selimo
	Selimo Yahuda	Abraham Yahuda	Abraham Simirya	Yako Levi	Aharon Yosif	David Yosif	Yahoşova Yosif
	İshak İsrail	Yahoşova Musa	Yosef Taragalo	Musa Elov	Samoil el-Kazancı	Musa Elov	Hayyim Yako
	Şemun Samoil	Yakova Arone	Sinto Peres	Yahuda Duka	David Alman		

Mücerredân

	İrdehem Amiyil	Samoil Yonato	Yosef Samoil	Yakov Solam
		Hane: 40	**Mücerred: 4**	

CEMÂ'AT-İ TOLEDO

	Yahuda David	Samoil Yahuda	Mayer Şokat	İshak Mayer	Pomtoy Sokol	Yosef Taragan	Yakov Ayra
	Musa Dalva	Samoil Amano	İrdeham Kalbon				
						Hane: 10	

CEMÂ'AT-İ ARAGON

	Solimo Bolcova	İshak Resid	Musa Alkami	Musa Balcıl	Yahuda Salama	Avladina Zamil	Yakova Bitoy
	Samoil Dari	Musa Algayil	Avraham Darkor	Musa Demoskarina	Yosef Decayin	Yosef Kardenil	Samoil Semerye
	Solimo Kohin	David Elov	Yako Lirem	Solimo Roka	İshak Enkana	Avraham Komidat	Abraham İros
	Semerya Semic	Yakov Zavda	Elsazer Dikalo				
						Hane: 24	

H.925 / M.1519, ***BOA. Tahrir Defteri 77, s. 39-41***

İspanya ve Portekiz'den kovulmalarıyla Osmanlı Devleti'ne iltica edip Edirne'ye yerleştirilen Musevilerin tahrir defterindeki kayıtları.

The list of the Jews who were expelled from Spain and Portugal and were settled in Edirne according to the Regesterbook(Tahrir) dated 1519.

Sultan II. Abdülhamid Han, 14 Nisan 1892, BOA. Y. MTV 61/51_1

Paris Cemiyyet-i Umûmiye-i Museviyesi tarafından gönderilen toplu dilekçenin tercümesi.

Translation of the petition sent by Paris Cemiyyet-i Umumiyye-i Musaviyye (the General Jewish Association of Paris).

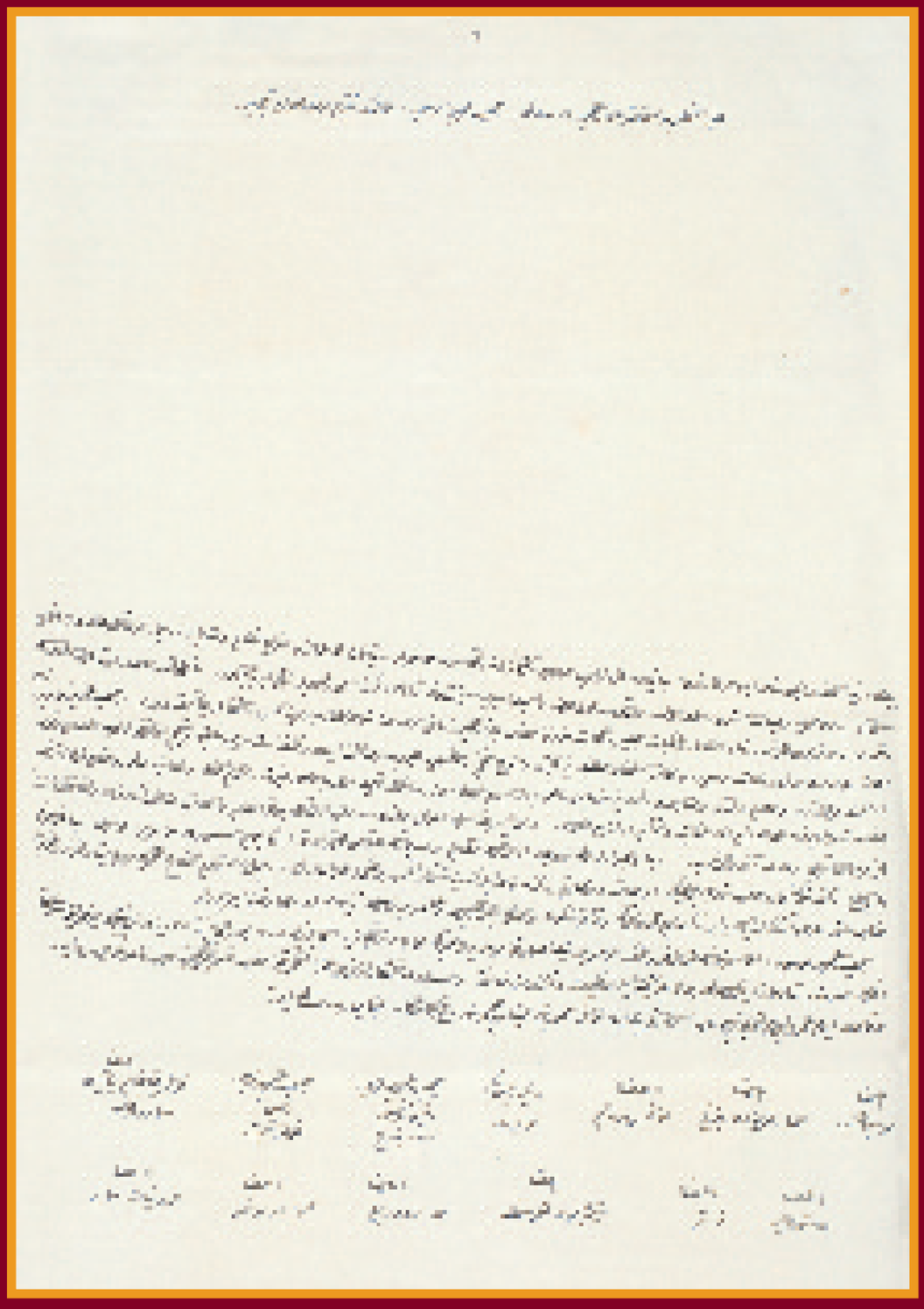

Atebe-i felek-mertebe-i hazreti pâdişâhîye Paris'deki Cem'iyyet-i Umûmiyye-i Mûseviyye tarafından takdîm olunan mahzarın tercemesidir.

Bin dört yüz doksan iki senesi ilkbahârında İspanya'dan tard olunup memâlik-i şâhânelerine ilticâ eden Mûsevîler dünyânın her tarafında envâ'-ı mezâlim ü te'addiyâta dûçâr oldukları hâlde zîr-i cenâh-ı saltanat-ı seniyyede himâye ve sıyânet-i müstemirreye mazhar olmuş olduklarından kemâl-i huzûr u emniyyetle esbâb-ı ma'îşetlerini tedârik ve semere-i sa'y u amelleriyle terakkî edebilmişlerdir. Gıbta-bahş-ı a'sâr olan ahd-i saltanatlarında dahi Mûsevîler kulları her ân ü zamân eltâf u inâyât-ı celîle ve sahâbet-i mü'essire-i hazreti pâdişâhîlerine nâil olarak işbu avâtıf-ı seniyyelerine kesb-i istihkâka çalışmakdadırlar. Cem'iyyet-i Umûmiyye-i Mûseviyye'nin i'ânesiyle idâre olunan mekâtib-i Mûseviyyede kâffe-i etfâle memleketlerine mahabbet ve metbû'-ı mufahham ve muazzamlarına ubûdiyyet ve sadâkat etmek vazîfe-i mukaddesesi telkîn ve ta'lîm olunmakda olup etfâl-i merkûme zirâ'at ve ticâretde ve ulûm ve fünûn ve sanâyi'de vatanlarına hıdemât-ı nâfi'a ibrâz edebilmek üzre ikmâl-i tahsîle hasr-ı mâ-hasal gayret ve ikdâm etmekde ve mekâtib-i mezkûre hakkında taraf-ı eşref-i hazreti şehriyârîlerinden ale'd-devâm âsâr-ı inâyet ve iltizâm ibrâz buyurulmakdadır. Ezmine-i sâbıka ile ahvâl-i hâzırada mazhar oldukları bunca in'âm ve eltâf mezheb-dâşlarımızın dâimâ hâtır-dâşte-i fahr u mübâhâtleri ve bâdî-i şükr ü mahmidetleridir. Âbâ vü ecdâdlarının dûçâr oldukları mezâlim ve te'addiyâtın hitâmını muhtır olan işbu yevm-i mes'ûdda Mûsevîler kulları sinagonlarında bi'l-ictimâ' zât-ı şevket-simât-ı hazreti şehriyârîleri gibi evsâf ve hasâ'il-i ber-güzîdesi ile kesb-i iştihâr etmiş bir hükümdâr-ı âlî-tebârın zîr-i cenâh-ı müstelzimü'l-felâh-ı hümâyûnlarında yaşadıklarından dolayı Cenâb-ı Hakk'a arz-ı teşekkürât ile berâber tezâyüd-i eyyâm-ı ömr ü ikbâl ve tevâfür-i şükûh u iclâl-i pâdişâhîleri duâ-yı bî-riyâsıyla tezyîn-i lisân-ı musâdekat ediyorlar.

Cem'iyyet-i Umûmiyye-i Mûseviyye ile dünyânın her tarafında mütemekkin Mûsevîler teba'a-i sâdıka-i Mûseviyye kullarının memâlik-i şâhâneye ilticâlarının dört yüzüncü sene-i devriyyesi münâsebetiyle bunlar ile müştereken izhâr-ı meserret ü şâd-mânî eyledikleri gibi bu vesîle-i müteyemmine ile ta'zîmât ve teşekkürât-ı fâ'ika ve hissiyât-ı sadâkatkârânemizi atebe-i felek-mertebe-i hazreti Hilâfet-penâhîlerine arz ve iblâğa mücâseret eder ve temâdî-i eyyâm-ı ömr ü ikbâl-i hümâyûnlarıyla ahd-i saltanatlarının tevâfür-i ma'mûriyyeti temenniyât-ı samîmesini ref'-i icâbetgâh-ı cenâb-ı Rabb-i Müte'âl eyleriz.

Fransa Hahambaşısı Sadun Kan	Cem'iyyet-i Umûmiyye-i Mûseviyye Reîsi Gold Şimit	Cem'iyyet-i Umûmiyye-i Mûseviyye Reîs-i Sânîsi Derenburg	Dîger Reîs-i Sânî Leon
A'zâ Leonis Landam	A'zâ Hartovig Derenburg	A'zâ Lusyen Hes	A'zâ Ferdinand Mayer
A'zâ M. Erlanfer	A'zâ S. Rodrig	A'zâ Şirisimon Homenkald	A'zâ Neter A'zâ Gaston Mayer

16 N. 1309 / [14 Nisan 1892], ***BOA. Y. MTV 61/51_1***

İspanya'dan 1492 senesinde kovulan yahudiler dünyanın her yerinde zulme uğramalarına rağmen Osmanlı Devleti'nde her zaman himaye edilmişlerdir. Huzur ve güven ortamında ticari ve sosyal seviyeleri sürekli ilerlemiştir. Museviler Osmanlı padişahlarının karşılık beklemeden gösterdiği bu ikram ve ihsanlara lâyık olmak için çalışmaktadırlar. Musevî Cemiyeti'nin yardımıyla yönetilen Musevî okullarında çocuklara memleket ve padişah sevgisi telkin edilmekte, ziraat, ticaret, sanayi, ilim ve fende vatanlarına hizmet edebilmek için eğitimlerini tamamlamalarına gayret edilmektedir. Bu okullara padişahımız sürekli yardım ve ilgi göstermektedir. Musevîler, atalarının gördükleri zulmün son bulduğunu hatırlatan bu mutlu günde sinagoglarında böyle bir hükümdarın idaresi altında yaşamalarından dolayı Tanrı'ya şükretmektedirler. Cemiyet-i Umûmiye-i Museviye ile dünyanın her tarafında yaşayan museviler Osmanlı Devleti'ne ilticalarının dörtyüzüncü yılında sevinçlerini gösterip bu vesile ile bağlılık duygularını en içten dilekleri ile sunarlar.

(İmzalar)

Expelled from Spain in 1492, the Jews have been exposed to misbehavor in the World. However, they have always been protected by the Ottoman State. Their commercial and social level have constantly increased in security. They have been trying to be worthy of disinterested favour done by the Ottoman Sultans.

Learning the affection of homeland and the Sultan in the Jewish schools supported by the Jewish Association, the children have been trying to complete their education to serve their country on the area of agriculture, commerce, industry, science, and technology. Our Sultan has always been interested in these schools and supporting them.

The Jews are grateful to God that they have been living under the rule of such a Sultan on the happy day reminding them that the rage suffered by their ancestors came to an end in the synagogue.

As General Jewish Association, the Jews living in the World are very happy in the 400th anniversary of their taking refuge in the Ottoman State and they present their loyalty with the most sincere wishes.

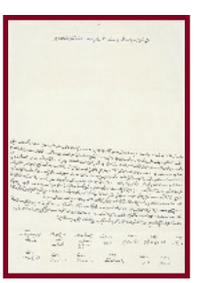

Sultan Abdülmecid Han, 7 Ağustos 1856, BOA. İ. Hâriciye 6857

Kırım Yahudilerinden bir grubun Osmanlı Devleti'ne ilticalarının kabulü.

Acceptance of taking refuge of the group consisting of the Crimean Jews in the Ottoman State.

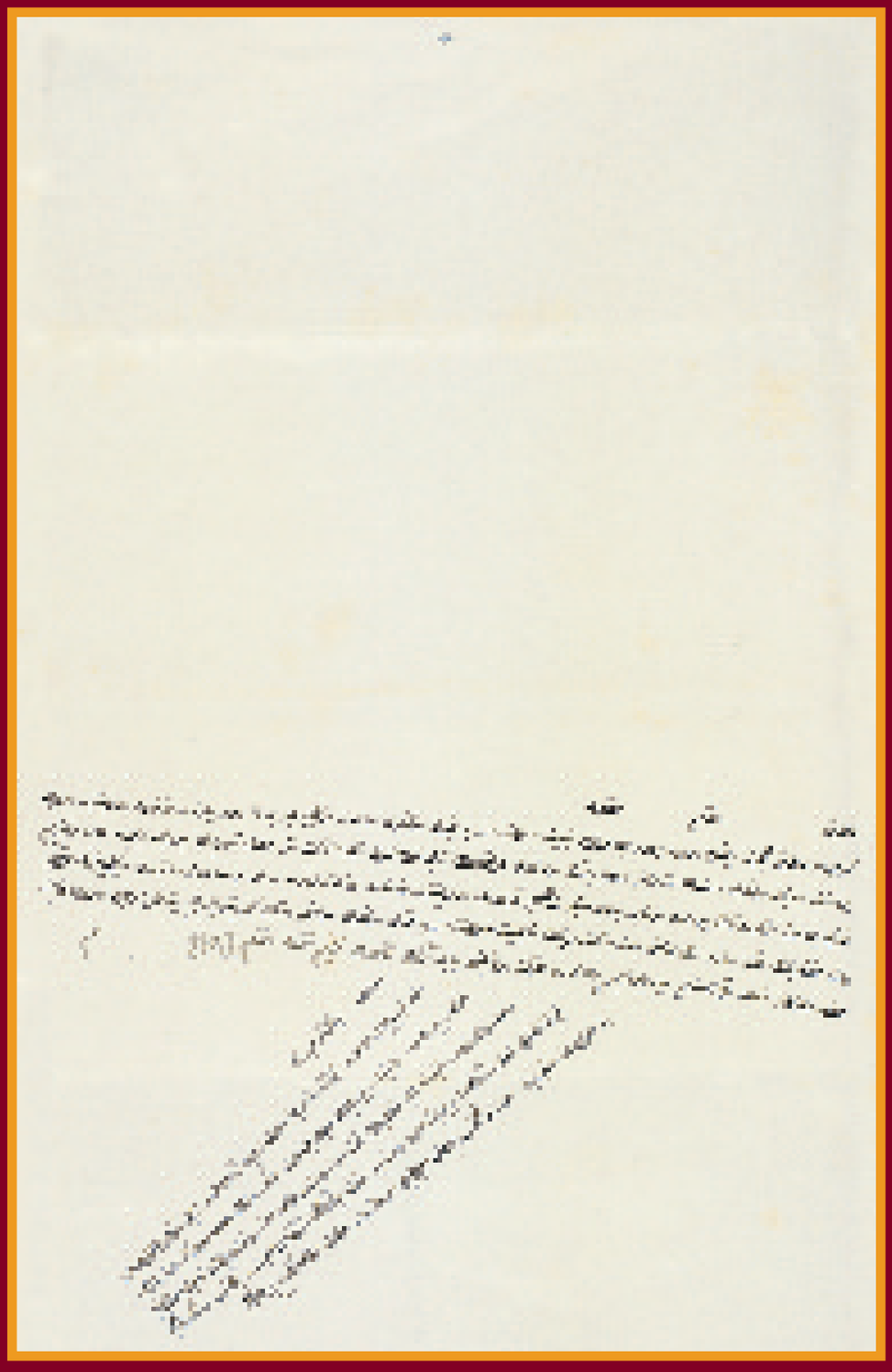

Atûfetlü efendim hazretleri

Kerc'den bu tarafa hicret etmiş olan Yehûd cemâʻatinin tebaʻiyyet-i saltanat-ı seniyyeye kabûl olunmaları ve umûr-ı mezhebiyyece bura Yehûdîlerinden farkları olduğundan ayrıca bir sınıf iʻtibâr olunmaları istidʻâsına dâir iʻtâ etmiş oldukları arzuhâlin tercemesi meşmûl-i nazar-ı şevket-eser-i hazreti şehriyârî buyrulmak içün arz u takdîm kılındı. Cemâʻat-i mezkûrenin burada bulunan Yehûd milletiyle mezhebce farkları olduğundan hahamları kendülerinden olmak ve muʻâmelât-ı sâʼirede Zabtiye müşîri devletlü paşa hazretlerinin taht-ı idâresinde bulunmak üzre kendülerinin tâbiʻiyyet-i saltanat-ı seniyyeye kabûl olunmaları muvâfık-ı emsâl görünüyor ise de yine her ne vechile emr u irâde-i seniyye-i hazreti mülûkâne müteʻallik ve şeref-sünûh buyrulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 4 Z. sene [12]72

Maʻrûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Enmile-zîb-i ibcâl olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikr olunan terceme manzûr-ı âlî-i cenâb-ı mülûkâne buyrulmuş ve istîzân buyurulduğu vechile cemâat-i mezkûrenin hahamları kendülerinden olmak ve muʻâmelât-ı sâʼirede müşîr-i müşârun-ileyh hazretlerinin taht-ı idâresinde bulunmak üzre kendülerinin tâbiʻiyyet-i saltanat-ı seniyyeye kabûl olunmaları müteʻallik ve şeref-sudûr buyrulan emr u irâde-i seniyye-i hazreti pâdişâhî iktizâ-yı celîlinden bulunmuş ve mezkûr terceme yine savb-ı sâmî-i âsafîlerine iʻâde kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 5 Z. [12]72 / [7 Ağustos 1856], ***BOA. İ. Hâriciye 6857***

Kırım'ın Kerc şehrinden hicret edip sığınma talebinde bulunan yahudilerin, Osmanlı Devleti'nde yaşayan diğer yahudilerle mezhep farklılıklarından dolayı, hahamları kendilerinden olmak üzere kabulleri uygun görülmüştür.

The Jews migrating from Kerc, the Crimea, and applying for taking refuge have been accepted to Ottoman territories on the condition that their rabbi is appointed from among them, for there are differences with the Jews living in the Ottoman State.

Sultan Abdülmecid Han, 25 Nisan 1856, BOA. İ. Meclis-i Mahsûs 266

Kırım'dan Osmanlı Devleti topraklarına göç eden ahaliye ırk ve din ayırımı yapılmadan azami yardımın yapılması.

Assistance to the people coming from the Crimea to the Ottoman territories without discrimination of race and religion.

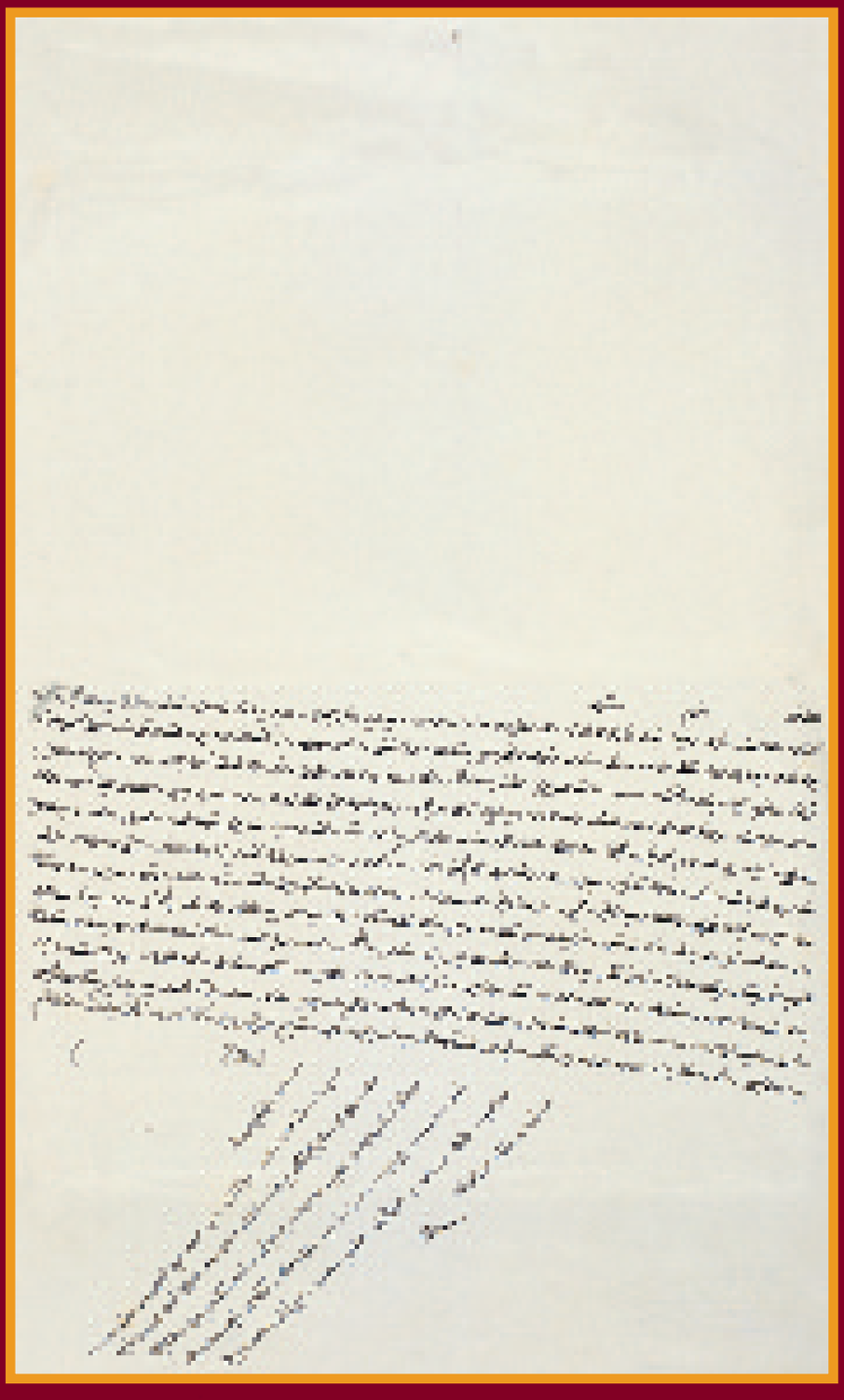

Atûfetlü efendim hazretleri

Gözleve ahâlîsinden ekseri ve Sivastopol ve Kerc taraflarından dahi ba‘zıları, mesele-i hâzırada Rusyaluyu dil-gîr etmiş olmalarıyla yerlerinde kalmakdan havf u telâş ederek hicret emelinde bulundukları ve bu bâbda düvel-i müttefika taraflarından dahi ifâdât vukû‘ bulduğu cihetle bunların sûret-i nakl ü iskânı husûsuna dâ’ir mahsûs komisyon akdiyle kaleme alınan mazbata Meclis-i Meşveret'de kırâ’et olunup melce’ ü penâh-ı hâcet-mendân olan sâye-i Hilâfet-pîrâye-i hazreti pâdişâhîye ilticâ arzûsunda bulunan ahâlî-i merkûmenin kabûlü meşmûl-i cihân olan merâhim ve eşfâk-ı seniyyeye muvâfık olacağından ve bunlar mahallerinde bulunan akâr ve emlâk ve sermâyelerini terk ile hicret edecekleri cihetle haklarında her dürlü müsâ‘adât-ı celîle ve a‘tâf-ı aliyye-i hazreti mülûkâne bî-dirîğ ve şâyân buyrulmak lâzım geleceğinden, hicret edecek ahâlî her ne milletden olur ise olsun âsâr-ı merhamet ve ınâyet-i seniyye-i cenâb-ı şehinşâhîden hisseyâb olmak ve sâye-i mekârim-vâye-i milkdârîde yeni başdan mesken ve me’vâ tedârikiyle esbâb-ı zirâat ve ta‘ayyüşleri tanzîm kılınmak içün Dobruca'da ve sâir münâsib yerlerde kendülerine lüzûmu olan arâzî ve emlâkin taraf-ı Devlet-i Aliyye'den meccânen tahsîs ve i‘tâ ve hayvânâtca ve tohumca ve sâ’ir levâzımâtca dahi mu‘âvenât ve müsâ‘adât-ı sâ’ire-i muktezıye icrâ olunmak üzre ahâlî-i merkûmeden bu arzûda bulunanların bir ân evvel hüsn-i tedbîr ile Balçık İskelesi'ne nakl ü ihrâcları sûretinin ve ber-mûceb-i mazbata müteferri‘âtının sür‘at-i icrâsı beyne'l-huzzâr dahi tasvîb kılınmış olup çünki mu‘âhede-i umûmiyye tasdîknâmelerinin mübâdelesi zamânı takarrüb ederek ahâlî-i merkûmenin ise ondan sonraya bırakılması münâsib olmayacağından vaktin ziyâde darlığı cihetiyle bunlar tasdîknâmelerin mübâdelesinden evvel mahallerinden çıkarılmak için mahâll-i merkûmeden naklolunacak Asâkir-i Şâhâne ile berâber ahâlîden istekli olanların birlikde gelmeleri esbâbının mukaddemâtına teşebbüs olunmuş olmağın gerek esâs-ı mâdde ve gerek teferruât-ı meşrûhası hakkında her ne vechile emr u fermân-ı merâhim-beyân-ı cenâb-ı mülûkâne müte‘allik ve şeref-sudûr buyrulur ise muktezâ-yı âlîsi icrâ olunacağı ve mezkûr mazbata berâber olan evrâk ile manzûr-ı me‘âlî-mevfûr-ı hazreti şehinşâhî buyrulmak için arz u takdîm kılındığı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîmine mübâderet olundu efendim.

Fî 18 Ş. sene [12]72

Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i i‘zâz olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikrolunan mazbata ve evrâk manzûr-ı me‘âlî-mevfûr-ı cenâb-ı pâdişâhî buyrulmuşdur. Gerek esâs-ı mâdde ve gerek teferru‘ât-ı meşrûha münâsib ve yolunda görünmüş olmasıyla tasvîb ve istîzân buyurulduğu üzre iktizâlarının sür‘at-i icrâsı müte‘allik ve şeref-sudûr buyrulan emr ü irâde-i seniyye-i hazreti mülûkâne muktezâ-yı münîfinden olarak mârru'l-beyân mazbata ve evrâk yine savb-ı âlî-i âsafîlerine iâde ve tesyîr kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 19 Ş. sene [12]72 / [25 Nisan 1856], ***BOA. İ. Meclis-i Mahsûs 266***

Kırım'ın Gözleve, Sivastopol ve Kerc şehirlerinde bir kısım halk Rusya korkusuyla Osmanlı Devleti'ne iltica etmek niyetindedirler. Mültecilerin ulaşımı ve yerleştirilmelerini düzenlemek için oluşturulan komisyon tarafından hazırlanan mazbatada şu görüşler yer almaktadır:

Bu halkın iltica taleplerinin kabulü uygundur. Mülteciler memleketlerindeki emlak ve varlıklarını terk edeceklerinden, hangi milletten olursa olsun, kendilerine yeni mesken, ziraat aleti ve yiyeceklerinin sağlanması için Dobruca ve başka yerlerde arazi ve emlaklar ücretsiz tahsis edilecektir.

Some people in the cities of Gözleve, Sivastopol, and Kerç in the Crimea have the intention to migrate to the Ottoman state because of Russian threat.

The views in the report arranged by the commission founded to locate and transport the refugees are as follow:

It is appropiate to accept their application for taking refuge.

The lands and the estate in Dobruca and the other places are to be assigned to the refuges without cost to supply for a dwelling, tools of agricultere, and foods as they leave their estate and properties in their countries.

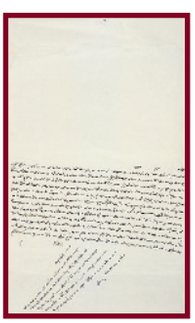

Sultan Abdülmecid Han, [1856] BOA. Plan-Proje 181-7112

Kırım'dan Osmanlı Devleti topraklarına göç edenlerin yerleştirilecekleri evlerin planları.

Plans of the houses in which the refugees coming from the Crimea to the Ottoman territories will be located.

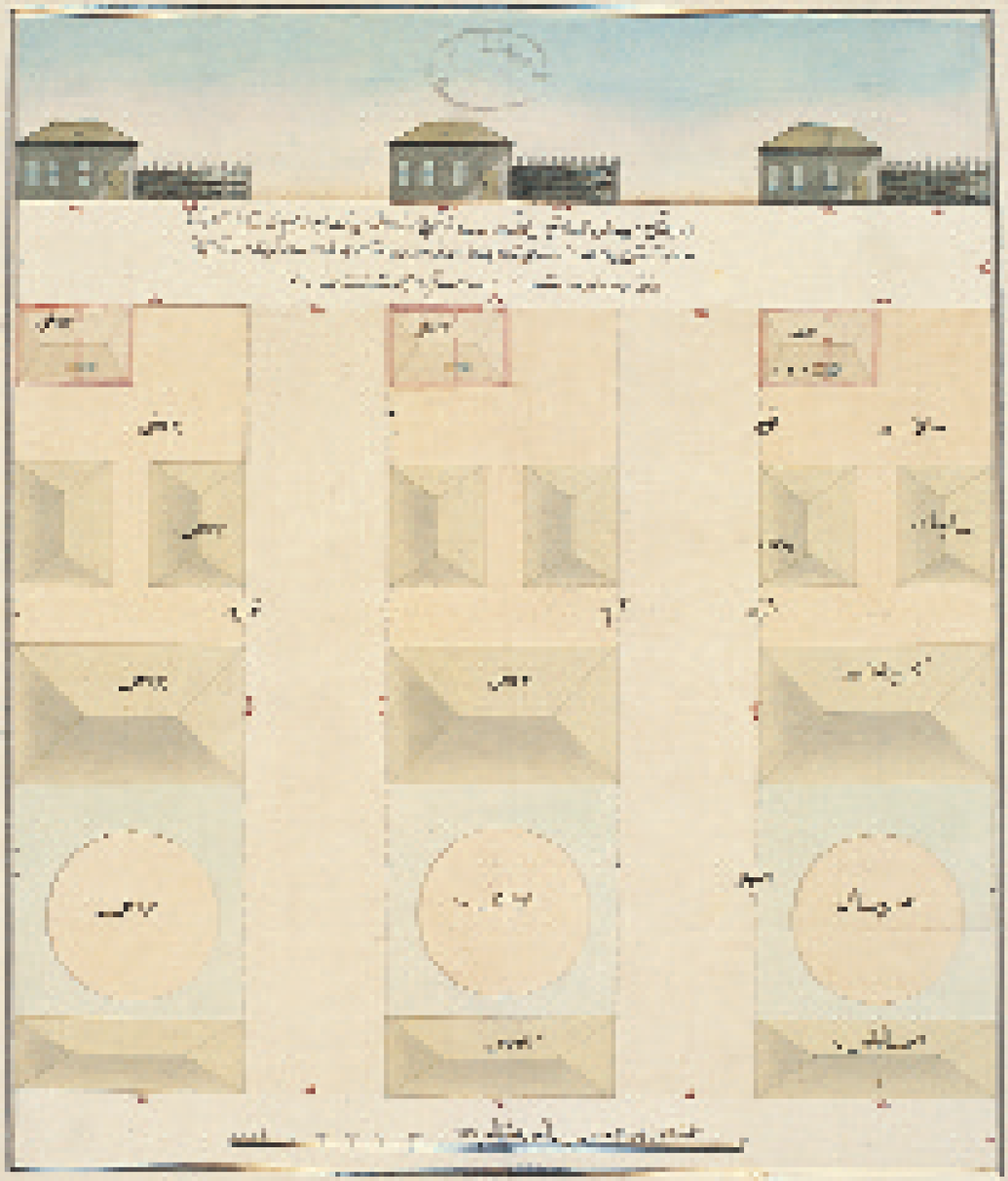

Sultan Abdülmecid Han, 29 Temmuz 1856, BOA. İ. Hâriciye 6830

Yunanistan Millet Meclisi üyesi Mösyö Hermozi'nin Osmanlı Devleti'ne iltica ettiği.

Demand of Mr. Hermozi, the member of the Greek National Assembly, for taking refuge in the Ottoman State.

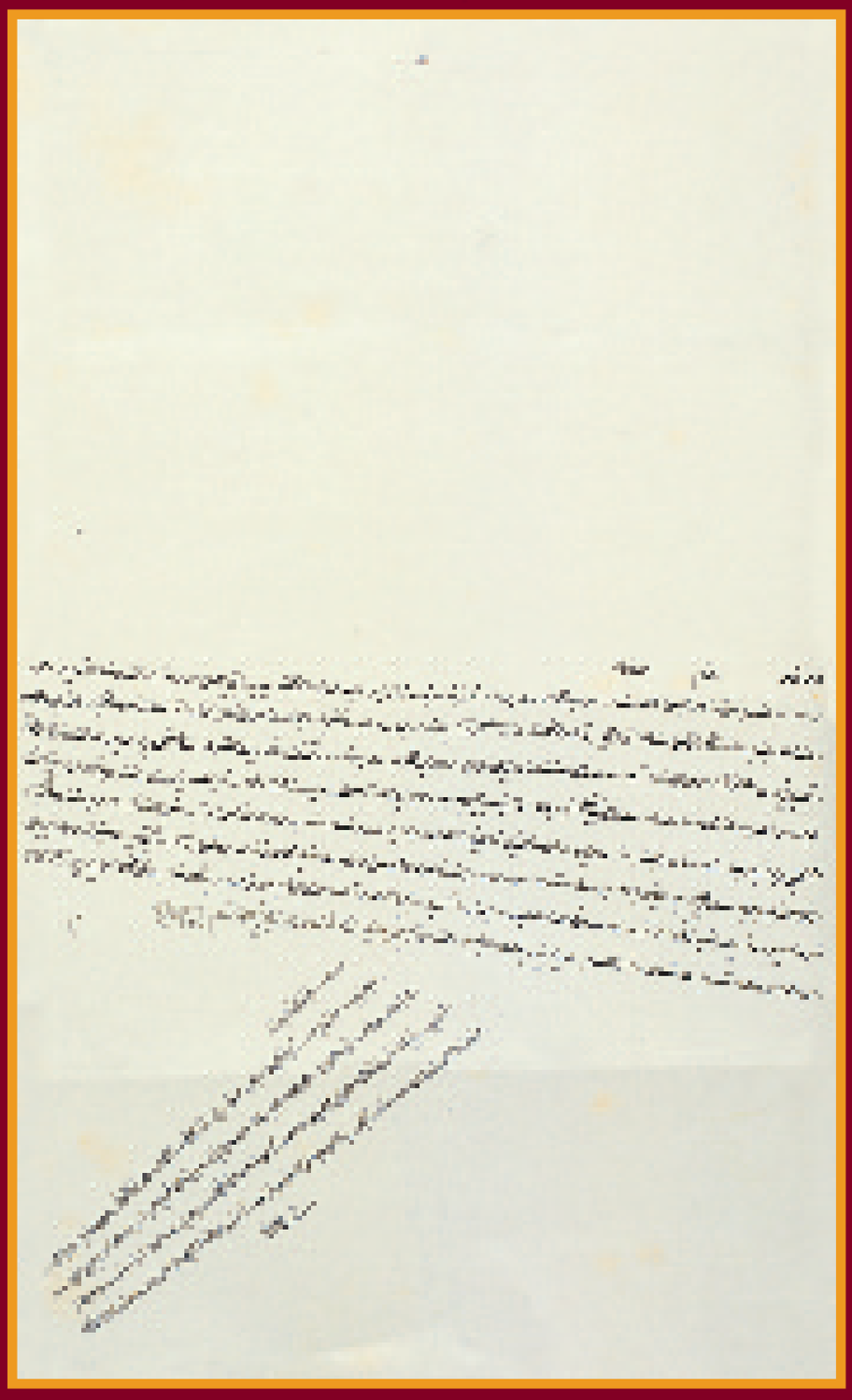

Atûfetlü efendim hazretleri

Yunan Devletinde Meb'ûsân-ı Millet Meclisi a'zâsından Mösyö Hermozi Yunanistan'ı bütün bütün terk ile bâb-ı adl ü merhamet-i seniyyeye ilticâ eylemiş olduğundan kendüsinin kabûlüyle mazhar-ı lutf-ı celîl-i cenâb-ı pâdişâhî olması istid'âsını şâmil bir kıt'a arzuhâli ve Atina maslahat-güzârının ol bâbda gelen mektûbu tercemeleri meşmûl-i nazar-ı şevket-eser-i hazreti şehinşâhî buyrulmak içün arz u takdîm kılındı. Maslahat-güzâr-ı mûmâ-ileyhin iş'ârından dahi müstefâd olduğu vechile mûmâ-ileyh Hermozi Yunan Devleti'nin me'mûriyyet-i mu'teberesinde müstahdem olduğundan kendüsinin bu tarafa azîmeti oraca bâdî-i telâş olarak men'e dahi çalışılmış ise de terk-i niyyet etmeyüp bu vechile zîr-i himâyet-i saltanat-ı seniyyeye dehâlet ve arz-ı tâbi'iyyet eylemiş olduğuna ve bu misillülerin hizmetinden maslahatca ve politikaca istifâde olunacağına binâen mûmâ-ileyhin arz eylediği tâbi'iyyetin kabûlüyle berâber ileride hizmet-i münâsibede kullanılmak üzre şimdilik kendüsine bir mikdâr ma'âş tahsîsi muvâfık-ı hâl görünüp ma'lûm-ı âlî buyrulduğu vechile Bursa'da mukaddemâ ikâme olunan Eflaklulara muhassas olan ma'âşlar mahlûlâtından bu makûle dehâlet ve ilticâ eden mu'teberâna verilmek içün Hazîne-i Celîle'de beş bin beş yüz guruş kadar ma'âş mevkûf olduğundan bundan şehriye dört bin guruşun mûmâ-ileyhe tahsîs ve ihsân buyrulması münâsib gibi tahattur olunduysa da yine her ne vechile emr u fermân-ı hazreti şehriyârî müte'allik ve şeref-sudûr buyrulur ise muktezâ-yı celîli icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 25 Za. sene [12]72

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Esâbi'-zîb-i ihtirâm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikrolunan tercemeler manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazreti şehriyârî buyrulmuş ve istîzân-ı âlî-i Sadâret-penâhîleri vechile mûmâ-ileyhin arz eylediği tâbi'iyyetin kabûlüyle berâber ber-minvâl-i muharrer meblağ-ı mezbûrdan şehriye dört bin guruşunun mûmâ-ileyhe tahsîs ve i'tâ olunması müte'allik ve şeref-sudûr buyrulan emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne iktizâ-yı âlîsinden olarak mezkûr tercemeler yine savb-ı sâmî-i âsafîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 26 Za. sene [12]72 / [29 Temmuz 1856], ***BOA. İ. Hâriciye 6830***

Yunanistan Millet Meclisi üyesi Mösyö Hermozi Yunanistan'ı terk ederek Osmanlı Devleti'ne ilticasının kabulü yönünde dilekçe sunmuştur. Yunanistan'ın saygın devlet adamlarından Hermozi'nin bu hareketi ülkesinde kaygıyla karşılanarak önlenmeye çalışılmışsa da o niyetinden vazgeçmeyerek Osmanlı Devleti'nin himayesine girmiştir. Bu sebeple kendisine aylık dört bin guruş maaş tahsis edilsin.

Leaving Greece, Mr. Hermozi, the member of the Greek National Assembly, has presented a petition asking for the acceptance of the demand for taking refuge in the Ottoman State. Considered as an important stateman in Greece, Mr. Hermozi has entered under the protection of the Ottoman State without giving up his intention, in spite of opposition by his country.

For this reason, an allowance of 4000 gurush has been allocated to him monthly.

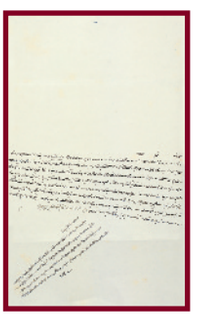

Sultan Abdülmecid Han, 3 Ekim 1859, BOA. İ. Hâriciye 9331

M 1 4

Sırbistan Senatosu üyesi ve bazı ileri gelenlerden Osmanlı Devleti'ne iltica edenlere maaş tahsisi.

Grant of salaries to the members of Serbian Senate and the nobles of Serbia taking refuge in the Ottoman State.

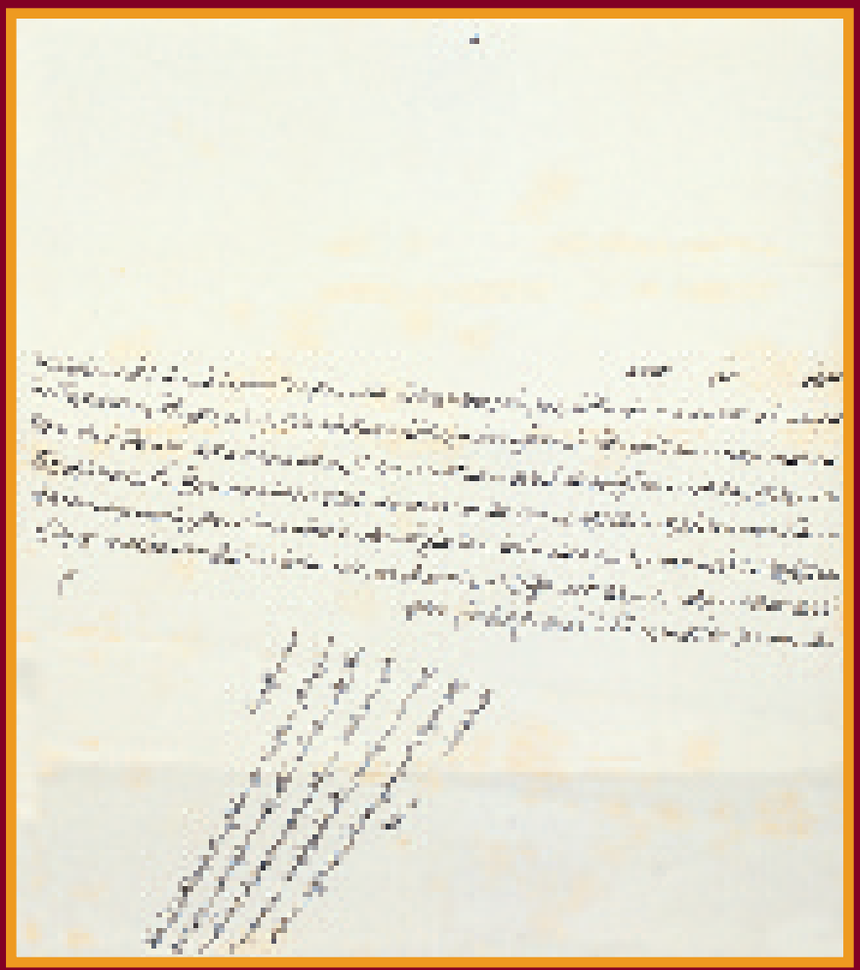

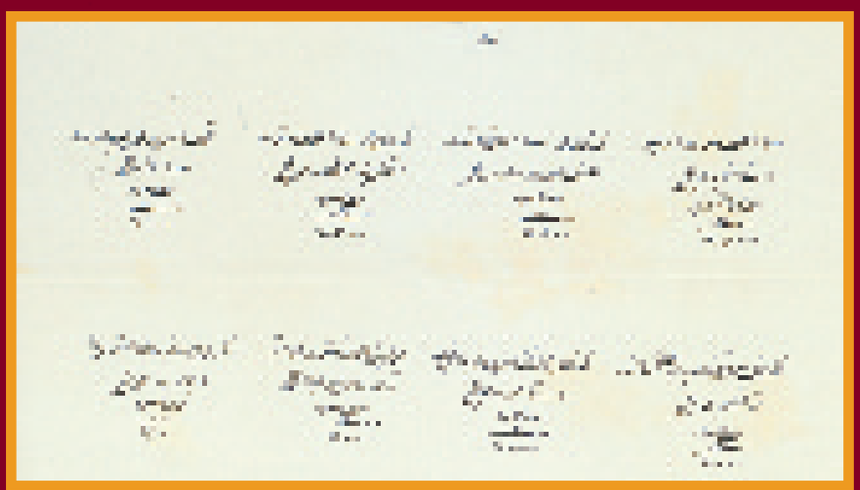

Atûfetlü efendim hazretleri

Sırbistan Senato a'zâsından ve sâ'ir me'mûrîn-i memleketden bir takım zâtlar Miloş Beğ tarafından haklarında vâkı' olan mu'âmelât-ı gadr ve şiddete tahammül edemediklerinden ibtidâ Belgrad Kal'ası'na ve ba'dehu Dersa'âdet'e gelüp ilticâ etmiş olduklarına ve bunlar mu'teberân-ı memleketden olup her neleri var ise orada bırakıp çıkmış oldukları cihetle kendülerine bir şey verilmez ise pek zarûrete düşecekleri misillü kendüleri Devlet-i Aliyye'ye ibrâz-ı sadâkat eden takımdan oldukları cihetle şâyân-ı âtıfet göründüklerine binâen bunlara birer mıkdâr ma'âş ve mâlzemelerini tedârik için birer mıkdâr atıyye-i seniyye i'tâsı lâyık-ı şân-ı âlî olacağından ve mukaddemâ bu kabîlden gelmiş olan Adabis ile İnce Tatar'a iki bin beş yüz guruş ma'âş verilmiş olduğundan buna kıyâsen leffen takdîm kılınan pusulada gösterilen mıkdârda her birine maâş ve bazı malzemelerini tedârik eylemek üzere cümlesine on bin guruş atıyye-i seniyye ihsânı hakkında her ne vechile irâde-i seniyye-i hazreti şehinşâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyrulur ise mantûk-ı celîli icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 5 R. sene 1276

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Enâmil-zîb-i ihtirâm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle mezkûr pusla manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazreti mülûkâne buyrulmuş ve ber-vech-i istîzân zikrolunan puslada gösterilen mıkdârda mûmâ-ileyhimin her birine ma'âş ve cümlesine on bin guruş atıyye-i seniyye i'tâsı müte'allik ve şeref-sudûr buyrulan emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî muktezâ-yı münîfinden olarak mâru'l-beyân pusla yine savb-ı âlî-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân Hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 6 R. sene [12]76

Sena[to] a'zâsından Edmiye İstanoviyeviç *maâş-ı şehriyye* *guruş* 2 500	kezâlik Sena[to] a'zâsından Aleksanderne Nadoviç maâş guruş 2 500	kezâlik Sena[to] a'zâsından Antonya Masturoviç maâş guruş 2 500	Kazâ Müdürü Yubande Savaç maâş guruş 1 000
kezâlik Kazâ Müdürü Aleksandr Nerefkoviç maâş guruş 1 000	kezâlik Kazâ Müdürü Yakop İstanoviyeviç maâş guruş 1 000	Polis a'zâsından Taşo veled-i Blopolyac maâş guruş 500	Gümrük Me'mûru Anderya Vilovineviç maâş guruş 300

[3 Ekim 1859], ***BOA. İ. Hâriciye 9331***

Sırbistan Senatosu üyesi bazı şahıslar Miloş Bey'in kendilerine yaptığı muamelelere tahammül edemediklerinden Osmanlı Devleti'ne iltica etmişlerdir. Bunlardan ilk gelen iki senato üyesine ikibin beşyüz guruş maaş tahsis edilmişti. Sonradan gelen sekiz kişiye maaş tahsisi ve bazı malzemelerin tedariki için de toplam onbin guruş verilsin.

Suffiring from misbehavors of Mr. Milosh, some members of Serbian Senate have taken refuge in the Ottoman State. A salary of 2.500 gurush had been allocated to the two members of Senate. In total, 10.000 gurush are also to be allocated to the 8 members as salary and to supply the other needs.

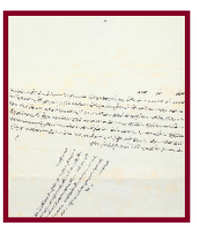

Sultan Abdülmecid Han, 13 Temmuz 1860, BOA. MAD 23109, s. 4

Rus uyruklu Malakan Kabilesi'nden bazılarının Osmanlı Devleti uyruğuna geçmeleri.

Demand of those from the Malakan tribe of the Russian citizenship, for taking refuge in the Ottoman State.

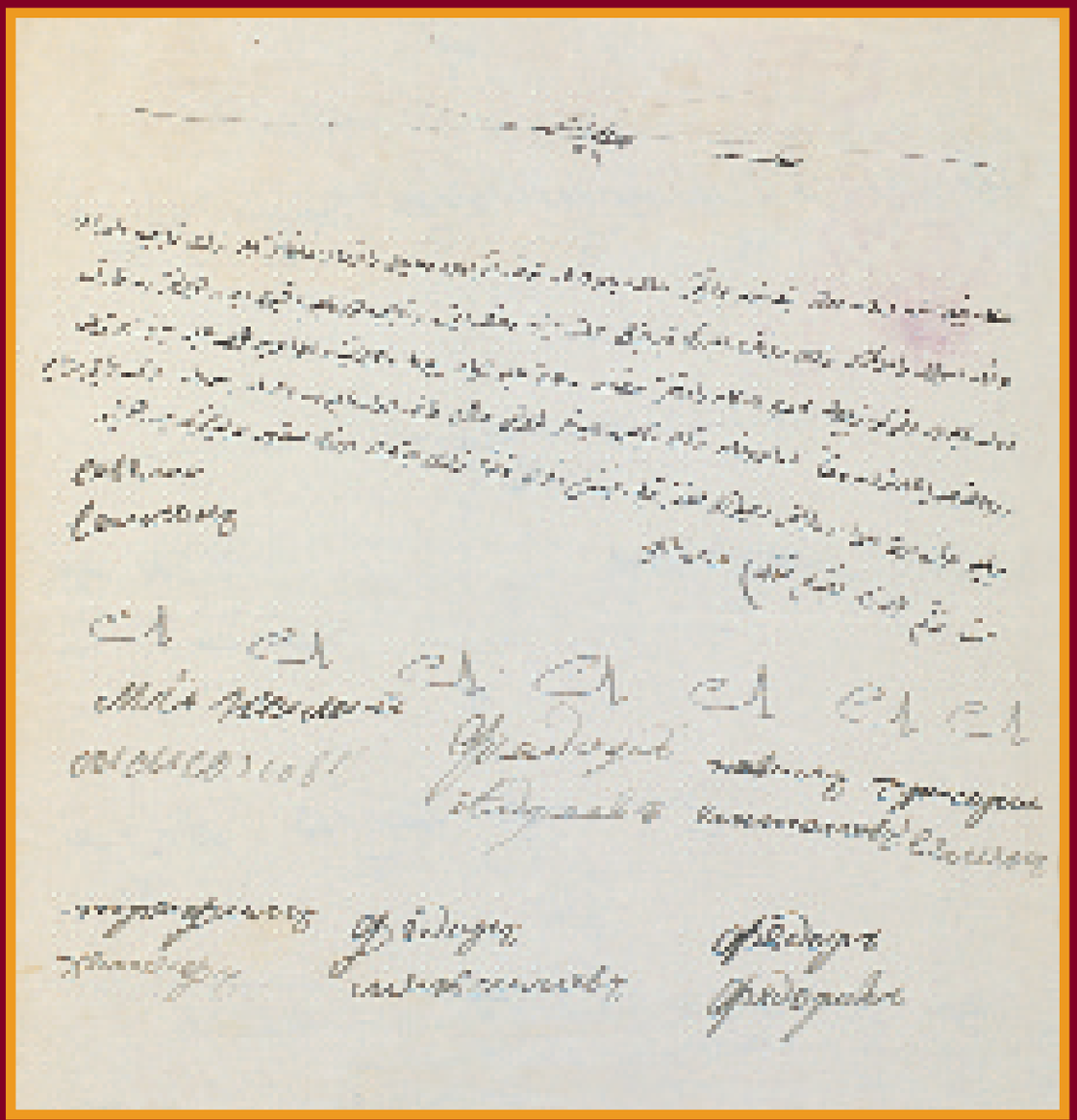

Malakan Kabîlesi'nden ve Rusya Devleti teba'asından bulunduğumuz hâlde bâlâda muharrer şu kadar nefer evlâd ü ıyâl ve akrabâ ve ta'allukâtımız ile terk-i tâbi'iyyet ve orada bulunan emvâl ü emlâkimizi terk ve fürûht eyleyerek zîr-i cenâh-ı saltanat-ı seniyyeye dehâlet etmiş ve tâbi'iyyet-i Devlet-i Aliyye'yi kabûl eylemiş olduğumuzdan taraf-ı Devlet-i Aliyye'den dahi gösterilecek mahalde iskân ve ikâmetimiz husûsuna müsâade-i aliyye şâyân buyrulmuş olduğundan ile'l-ebed Devlet-i Aliyye teba'iyyetinde kalmak ve bi'l-farz içlerimizden vakten mine'l-evkât terk-i tâbi'iyyet edenler olduğu hâlde taraf-ı Devlet-i Aliyye'den ihsân buyrulmuş ve kendü akçamız ile mübâya'a olunmuş olan emlâk ve arâzî ve hayvânda hakkımız kalmayacağından anları tamâmen terk etmek üzre müte'ahhid bulunduğumuzu mübeyyin işbu sened terkîm olunarak takdîm kılındı.

Fî gurre-i Temmuz sene [1]276 / [13 Temmuz 1860], ***BOA. MAD 23109, s. 4***

Malakan Kabilesi'nden ve Rus uyruğundanız. Ailelerimizle birlikte Rus tâbiiyyetini bırakıp bütün malmülklerimizi satarak Osmanlı Devleti'nin himayesine girdik. Gösterilen yerlerde ikamet ederek, daima Osmanlı uyruğunda kalmak istiyoruz. Şayet içimizden biri yeni tabiiyyetini terk edecek olursa, hibe olarak verilen ve kendi paramızla satın aldığımız emlak ve arazi vs. üzerinde hiç bir hak iddia etmeyecektir.

We are from Russian citizens and the Malakan tribe.

Leaving the Russian citizenship and selling our all properties, we have entered under the Ottoman protection together with our families. We always want to remain under the Ottoman citizenship on the condition that we are located in the proper places. If anyone among us had left Ottoman citizenship, he could not claim any right on the lands or estate which were donated or we bought.

Sultan Abdülaziz Han, 6 Kasım 1861, BOA. A. MKT. UM 524/69

Horasan hükümdarı iken İrân tarafından Tebriz'e sürülen Mehmed Han'ın Osmanlı Devleti'ne sığınmak için İstanbul'a geleceği.

Demand of Mehmed Khan, the Sultan of Horasan, exiled by Persia to Tebriz for taking refuge in the Ottoman State.

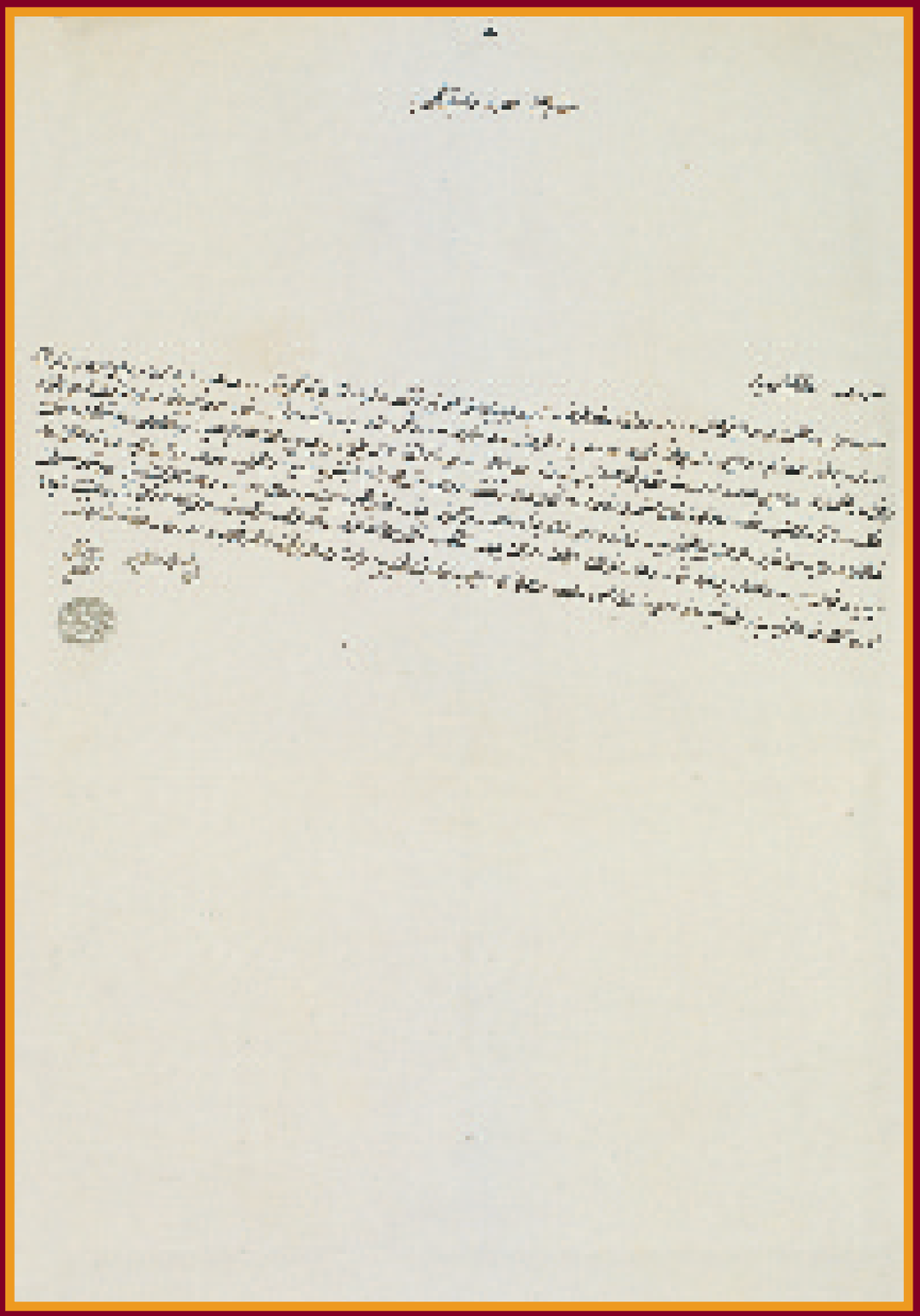

Makâm-ı Âlî-i Hazreti Vekâlet-Penâhîye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Mukaddemâ Horasan hükümdârı olduğu hâlde İrân Devleti ümenâsı tarafından Tebriz'e celb ile nefy sûretiyle tevkîf olunmuş olan necâbetlü Muhammed Hân Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'd-devâma li-ecli'd-dehâle Van'a gelerek oradan bu tarafa müte'âzim olduğu Van sancağı mutasarrıfı sa'âdetlü paşa tarafından sûy-i çâkerîye mevrûd tahrîrâtda beyân ve iş'âr olunmuş ve Hân-ı mûmâ-ileyh dahi buraya muvâsaletle kendüsi ber-minvâl-i muharrer Horasan hükümdârı olduğu hâlde otuz sene mukaddem her ne hâl ise Tebriz'e celb olunarak habsen tevkîf olunduğunu ve zîr-i cenâh-ı bâhiru'l-felâh-ı aliyyeye ve bâ-husûs erîke-i şevket ve saltanat-ı uzmâ olan zât-ı fahâmet-simât-ı hazreti mülûkânenin meşmûl-i âfâk olan kemâl-i adl ü şefkat ve merhamet-i şâhânelerine sığınup sâye-i merâhim-vâye-i mülûkânede kesb-i âsâyiş ü refâh bulmak arzû-yı hâlisasıyla der-bâr-ı ma'delet-karâra azîmet eyleyeceğini beyân ve ifâde eyleyerek bu kerre huzûr-ı merâhim-mevfûr-ı cenâb-ı vekâlet-penâhîlerine yüz sürmek üzre Dersa'âdet'e azîmet etmiş ve bu misillü Saltanat-ı Seniyye'ye dehâlet eden ve husûsıyla bu misillü hân u hânedânların lutf u merhamet-i cenâb-ı şâhâneye mazhar olageldikleri bedîhî bulunmuş olmasıyla hân-ı mûmâ-ileyhin dahi kadr ü haysiyyet-i zâtiyyesine göre eltâf ve inâyâ[t-ı] seniyyeye mazhariyyetle nâil-i emel ve arzû olması mutlakâ müsâ'ade-i aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerine vâbeste ve menût bulunmuş olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti men-lehü'l-emrindir.

Fî 3 Cemâziye'l-evvel sene [1]278

Vâlî-i eyâlet-i Erzurum

Mehmed Hayreddin

[6 Kasım 1861], ***BOA. A. MKT. UM 524/69***

Horasan Hükümdârı iken otuz sene önce İrân Devleti tarafından Tebriz'e sürülen Muhammed Han, Osmanlı Devleti'ne sığınmak maksadıyla İstanbul'a gelmek üzere yola çıkmıştır. Bu gibi devlet adamlarına ikram ve ihsanda bulunmak yakışık alacağından, kendisine en güzel şekilde yardımda bulunulması uygun olacağı görüşündeyim.

Mohammed Khan, the Sultan of Horasan, exiled by Persia to Tebriz 30 years ago has set out to come to Istanbul to take refuge. In my opinion, It is appropriate for us to do a kindness and to show honour to the statesmen like him.

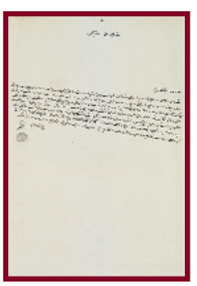

Sultan Abdülaziz Han, 22 Temmuz 1869, BOA. İ. Hâriciye 14144

İstanbul'daki İrân Elçiliği Müsteşarı Mülküm Han'ın Osmanlı uyruğuna geçmesi dolayısıyla maaş ve rütbe verilmesi.

Grant of salary and rank to Mülküm Khan, the advisor of the Persian Embassy in Istanbul, who demanded to take refuge in the Ottoman State.

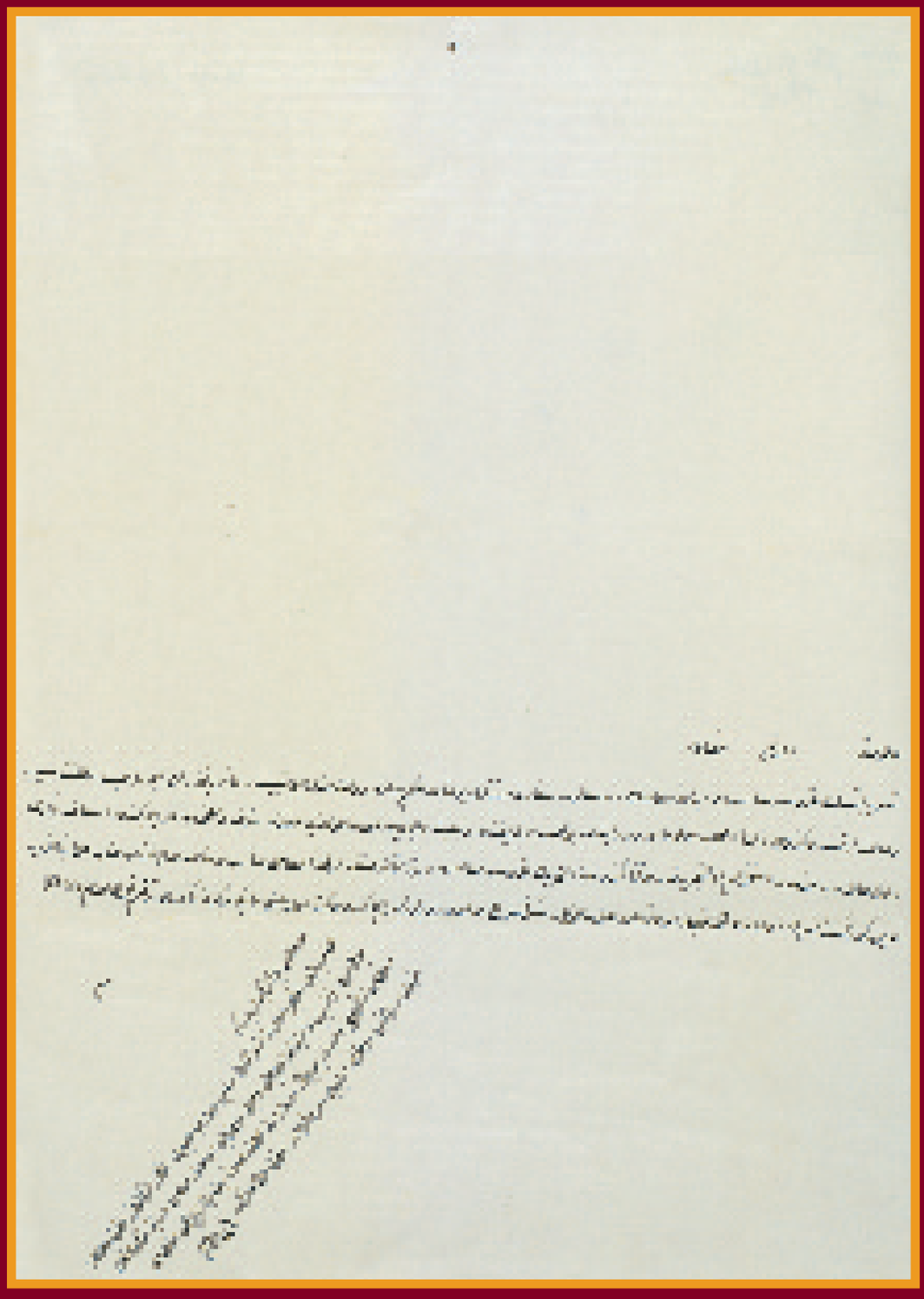

Atûfetlü efendim hazretleri

Şehriyye beş bin guruş ma'âş ile İrân Devleti'nin Dersa'âdet Sefâreti Müsteşârı bulunan Mülküm Hân devlet-i müşârun-ileyhâ teba'iyyet ve me'mûriyyetini terk ile tâbi'iyyet-i saltanat-ı seniyyeye dehâlet etmiş ve kendüsi zâten ashâb-ı ma'lûmât ve dirâyetden bulunmuş olduğundan ve tebaıyyet ve ubûdiyyet-i hazreti mülûkâneyi, hakkında şeref ve mefharet addeylediğinden is'âf-ı niyâzı ve ol hâlde bir hıdmetde istihdâm olununcaya kadar muvakkaten kendisine altı bin guruş ma'âş ve rütbe-i sâniye sınıf-ı ûlâ i'tâsı münâsib ve şân-ı me'âlî-nişân-ı cenâb-ı cihânbânîye lâyık görünmüş ise de ol bâbda her ne vechile emr u fermân-ı hazreti mülûkâne şeref-sünûh ve sudûr buyrulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 11 R. sene [12]86

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazreti mülûkâne buyrulmuş ve tensîb ve istîzân olunduğu vechile mûmâ-ileyhe ol mıkdâr ma'âş ve rütbe-i mezkûrenin i'tâsı şeref-sünûh ve sudûr buyrulan emr u irâde-i lutf-âde-i cenâb-ı şehinşâhî muktezâ-yı münîfinden bulunmuş olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 12 R. sene [12]86 / [22 Temmuz 1869], ***BOA. İ. Hâriciye 14144***

İrân'ın İstanbul Elçiliği Müsteşarı iken aylık beş bin guruş maaş alan Mülküm Han, kadrosunu ve uyruğunu terk ederek Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır. Kendisi bilgili ve kıymetli bir diplomat olup, Osmanlı Devleti'ne hizmeti bir şeref saymaktadır. Bu sebeple durumuna uygun bir vazife verilinceye kadar Mülküm Han'a altı bin guruş maaş ve ikinci dereceden rütbe verilmesi uygundur.

Mülküm Khan, the advisor of Persian Embassy in Istanbul, with a salary of 5000 gurush, has taken refuge in the Ottoman State leaving his citizenship and staff. Being a good diplomat, Mülküm Khan has considered to serve the Ottoman State as an honour. It is appropriate to grant him a salary of 6000 gurush and a rank in the second degree until he is employed in a proper job.

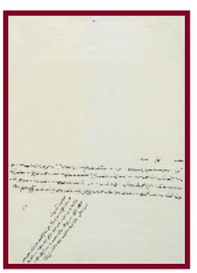

Sultan II. Abdülhamid Han, 22 Temmuz 1908, BOA. Y. PRK. HR 36/28

İrân şahının kardeşi Melik Mansur'un Osmanlı Devleti'ne ilticası hakkında Hariciye nâzırının yazısı.

Writing of Exterior Affairs concerning the demand of Melik Mansour, the brother of Persian Shah, for taking refuge in the Ottoman State.

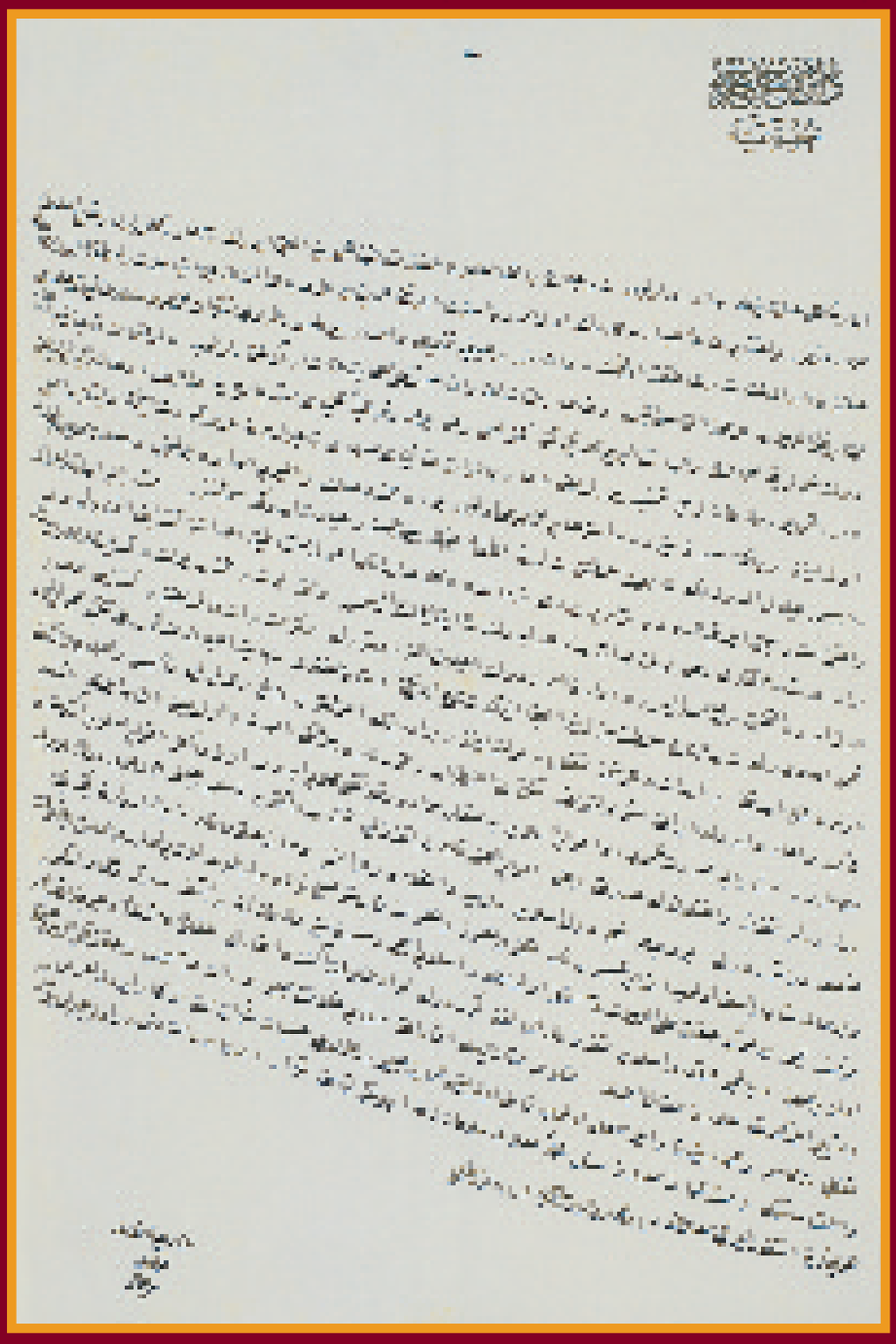

DÂİRE- İ HÂRİCİYE

Husûsiye

İrân şâhı hazretlerinin birâderi olup zîr-i cenâh-ı bâhiru'l-felâh-ı Hazreti Hilâfet-penâhîlerine ilticâ ederek Dersa'âdet'e gelmiş olan Şu'âu's-Saltana Melik Mansûr bu akşâm hâne-i ubeydâneme gelerek evvel emrde istid'â eylediği himâyetin taraf-ı bâhiru'ş-şeref-i cihânbânîlerinden lutfen kabûl buyrularak hakkında ibzâl-i inâyet ve âtıfet olunmasından ve ikâmetine bir sayfiye tahsîs ve ihsân buyrulmasından dolayı teşekkürât-ı mahsûsasının hâk-i pây-ı mu'allâ-yı cenâb-ı zıllu'llâhîlerine arzını iltimâs eylemiş ve Kaçar hânedânı dâ'imâ müstezıll-ı sahâbet-i hânedân-ı Âl-i Osmân olup bi'ddefe'ât Kaçar şehzâdegânı Devlet-i Aliyyelerince muhâfaza ve sıyânet edilegeldiği gibi kendisi dahi bu sûretle atebe-i ulyâ-yı şehriyârîlerine mürâca'at ve dehâlet eylemiş olduğunu ve nezd-i hümâyûn-ı mülûkânelerince tensîb buyurulduğu zamân bizzât hâk-i pây-ı mu'allâ-yı tâcdârîlerine arz-ı ubûdiyyet eylemekden başka bir emeli olmadığını ve yalnız südde-i seniyyeden bir istirhâm-ı mahsûsu olup bu da mahdûmunun ve el-yevm İrân'da bulunup Dersa'âdet'e gelecek olan dayısı Celâlüddevle'nin tâbi'iyyet-i saltanat-ı seniyyelerine lutfen kabûl buyurulmasından ibâret idüğünü söylemişdir. Müşârun-ileyh İrân'ın ahvâl-i dâhiliyyesinden bahs eylediği sırada merhûm pederi zamânında vükelâ-yı İrân'ın usûl-i meşrûtiyyet ihdâsına kendisini iknâ edüp birâderi şâh hazretleri dahi bunu mîrâs-ı peder addederek ri'âyet eylemek istemiş ve hattâ bundan tahzîr yolunda kendisinin ifâdâtına dahi evvel emrde ehemmiyet vermemiş ise de idâre-i umûr-ı devlet eclâf eline düşerek hükûmetden eser kalmadığından kendisi bu hâle tahammül edemeyerek zîr-i cenâh-ı saltanat-ı seniyyelerine ilticâ etmeği tercîh eylediğini ve şâh hazretleri nihâyet eclâf-ı mezkûreyi tenkîle mecbûr olup onlara galebe etdiğini ve İrân'da her şey noksân bulunduğundan birâderinin umûr-ı askeriyye ve mâliyye ve adliyyeyi te'sîs ve ıslâh ve âsâyişi te'mîn ve i'âde ederek İrân'ı şu bulunduğu tengnâ-yı ızdırâbdan kurtarabileceği ümîdinde olduğunu ifâde eyledi. Esnâ-yı mükâlemede müşârun-ileyh sûret-i umûmiyyede akvâm-ı İslâmiyyeye müte'allik mevâdda dahi nakl-i kelâm edüp evvel ve âhır akvâm-ı İslâmiyye arasında dürlü dürlü tefrika ve ihtilâfların hudûsü dahi akvâm-ı ecnebiyyenin bu tefrikayı teşdîd ve takviyeye sa'yden hâlî kalmamaları düvel-i İslâmiyyeyi za'fa düşürderek bu vechile nice düvel-i İslâmiyye Rusya ve İngiltere ve Fransa ve sâ'ir hükûmâtın zîr-i idârelerine geçdiğini ve bu hâl şâyân-ı esef olup akvâm-ı İseviyyenin tefevvuk-ı nüfûz ve nüfûsuna karşı Müslimânların bir olmaları lâzım olarak imâmet ve hilâfet-i mü'minîn bi-hakkın yed-i mü'eyyed-i hazreti zıllu'llâhîlerinde müstekarr olduğundan İslâm içün südde-i seniyye-i mülûkânelerinden başka bir merkez ve melce' tasavvur olunamayacağını ve bilcümle ukalâ-yı İslâmiyye tefrikanın fenâlığını görerek livâ-yı Hilâfet altında ittihâdın aklen ve şer'an vücûbunu tasdîk ve teslîm eylediklerini ilâve-i makâl eyledi. Hülâsa müşârun-ileyhin ifâdâtı makâm-ı hilâfet-i celîle ve zât-ı kudsî-simât-ı hazreti zıllu'llâhîleri hakkında ta'zîmât-ı kâmile ve ubûdiyyet-i tâmme ile mütehallî olup nâil olduğu himâyet-i celîleden dolayı hissiyyât-ı şükrâniyyesini tezkâr ederek ihtirâmât ve ihtisâsâtının ve müsted'iyât-ı ma'rûzasının atebe-i mu'allâ-yı mülûkânelerine iblâğı iltimâsını tekrâr ve bu bâbda şerefsâdır olacak emr u fermân-ı hümâyûnlarına intizâr eylediği ma'rûzdur.

Fî 22 Cumâde'l-âhire sene [1]326 ve fî 8 Temmuz sene [1]324

Hâriciye Nâzırı

Kulları

Tevfik

[22 Temmuz 1908, ***BOA. Y. PRK. HR 36/28***

İrân şahının kardeşi Melik Mansur, Osmanlı Devleti vatandaşlığına kabulünden ve kendisine bir ev tahsisinden dolayı çok memnun olmuştur. Melik Mansur, oğlunun ve dayısı Celâlüddevle'nin de Osmanlı tabiiyyetine kabulünü arzu etmektedir. Kendisi İrân yönetiminden rahatsızlığını belirterek, Müslüman milletlerin aralarındaki ayrılıktan da şikayette bulunmuştur. İslam milletlerinin dağınıklıkları sebebiyle Avrupa devletleri siyaseten Müslümanlara üstünlük sağlamaktadır. Onun için bütün Müslümanların Osmanlı idaresi altında toplanmalarının olumlu sonuçlar doğuracağını bildirmiştir.

Melik Mansour, the brother of Persian Shah, is very pleased that he is accepted to the Ottoman citizenship and a house is assigned to himself.

He desires the acceptance of his son and his uncle Celalüddevle to the Ottoman citizenship.

Expressing his uneasiness from Persian rule, he has also complained of discrimination among the Islamic nations. European countries have politically advantageous on the Islamic ones because their separation. In his opinion, it will be good for all Muslims to come together under the Ottoman rule.

Sultan II. Abdülhamid Han, 27 Ocak 1909, BOA. MV 124/22

İrân'dan gördükleri zulümden şikâyette bulunan Selmas ahalisinin Osmanlı Devleti'ne ilticaları.

Demand of the inhabitants of Selmas who suffer from oppression in Persia for taking refuge in the Ottoman State.

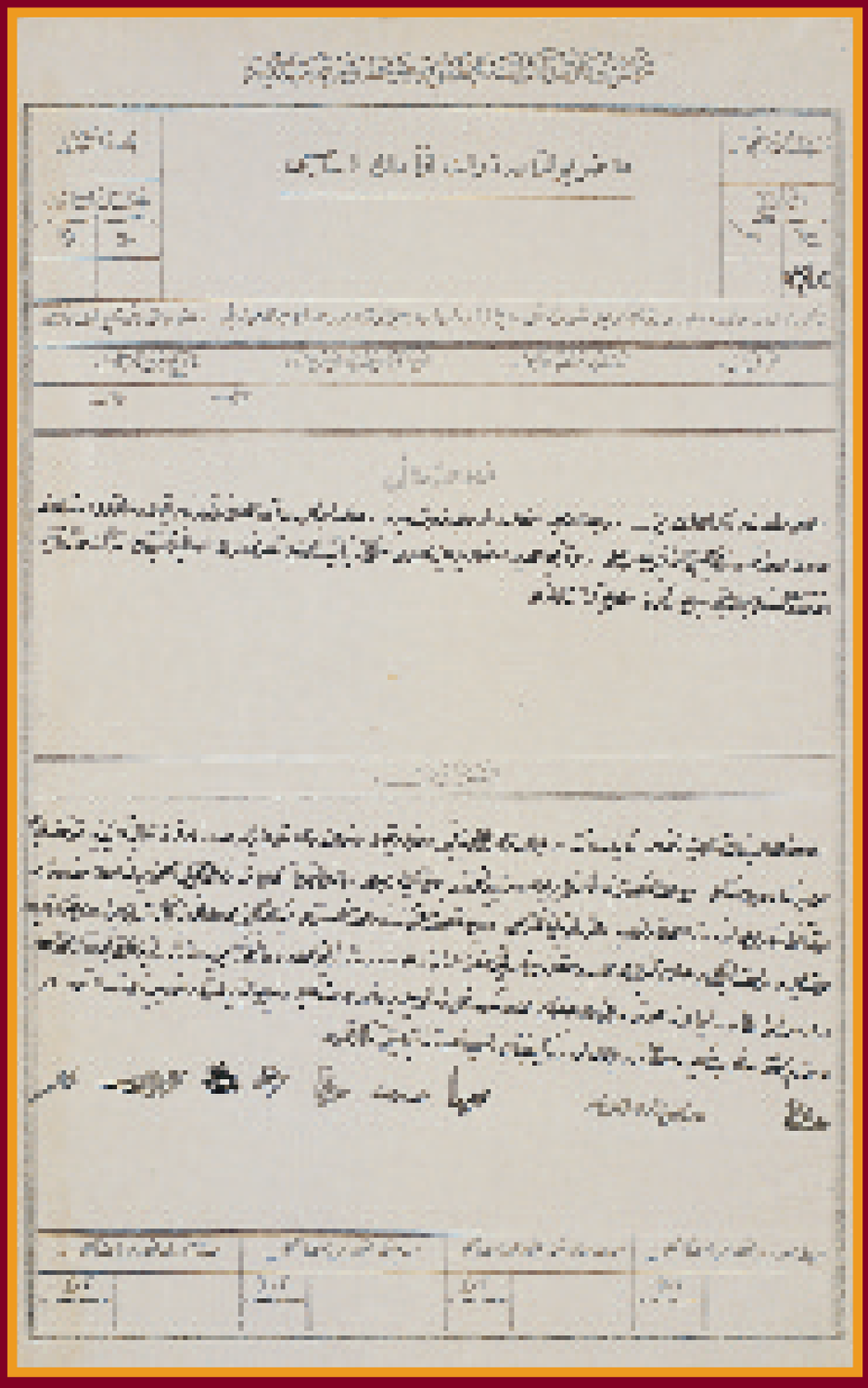

Meclis-i Vükelâ müzâkerâtına mahsûs zabıt varakasıdır.

Târih

5 Muharrem sene [1]327

Hulâsa-i Me'âli

Selmas kıt'asında sâkin ahâlînin İrân'da dûçâr olduğu mezâlimden dolayı Hükûmet-i Seniyye'ye dehâlet eylediklerinden bahsle ahâlî-i merkûmenin kabûl-i dehâletleri istid'âsını hâvî Selmas İttihâd ve Terakkî Cem'iyyeti ile Encümen-i Müfettiş-i Millî ve Fırka-i Mücâhidîn imzâlarıyla atebe-i ulyâ-yı mülûkâneye keşîde olunan telgrafnâmenin irsâliyle keyfiyyetin müzâkeresi irâde-i seniyye iktizâ-yı âlîsinden bulunduğunu mübelliğ tezkire-i husûsiyye kırâ'et olundu.

Karârı

Selmas ahâlîsinin şikâyet-i vâkıası şâyân-ı dikkat ve câlib-i merhamet olup ancak bunların kabûl-i dehâlet ve himâyetleri İrân hudûdunda kuvve-i kâfiye tahşîdine mütevakkıf ve bu da mevsim-i şitâda pek müşkil ma'ahâzâ Hükûmet-i Seniyye tarafından bu yolda bir tedbîr ittihâzı cihetine gidilse bazı devletler tarafından şikâyât vukû'u melhûz ve muhtemel bulunduğundan mukaddemâ vârid olan telgrafnâmeleri üzerine ahâlî-i merkûmeye bi'l-vâsıta teblîğ kılındığı vechile Hükûmet-i Osmaniyye'nin taht-ı tâbi'iyyetinde yaşamak içün memâlik-i Osmaniyye'ye hicret ve o civârda bulunan me'mûrîn-i Devlet-i Aliyye'ye mürâcaat eyledikleri hâlde kendileri himâye ve haklarında teshîlât-ı mümkine irâ'e ve hudûddan uzakca mahallerde arâzî-i emîriyyeden idârelerine kâfî meccânen arâzî i'tâ olunarak emr-i iskân ve îvâlarına sarf-ı mesâ'î olunacağının Selmas Şehbenderliği vâsıtasıyla bu def'a da müsted'îlere teblîğ etdirilmesinin Hâriciye Nezâreti'ne iş'ârı ve lâzım gelen me'mûrîn-i mülkiyeye ma'lûmât verilmek üzere keyfiyetin Dâhiliye Nezâreti'ne teblîği tezekkür kılındı.

[27 Ocak 1909], ***BOA. MV 124/22***

Selmas halkı, İrân'da gördüğü baskıdan dolayı Osmanlı Devleti'ne iltica talebinde bulunmuştur. Bu şekilde Osmanlı hakimiyeti altında yaşamak isteyen Selmaslılar kendilerine yakın Osmanlı memurlarına müracaat ederek ve mümkün olduğunca huduttan uzak mahallere yerleştirileceklerdir. Ayrıca kendilerine devlet arazisinden karşılıksız olarak yeteri kadar arazi verilecek ve yardımda bulunulacaktır.

Exposed to oppression in Persia, the inhabitants of Selmas has demanded to take refuge in the Ottoman State. Wanting to live under the rule of the Ottoman State, the inhabitants of Selmas are to apply for the Ottoman officials near themselves and to be located in places far from the borders.

Furthermore, the official lands are to be given to them without cost and they will be assisted.

Sultan Abdülaziz Han, 5 Eylül 1865, BOA. İ. Hâriciye 12463

Sivas'tan Rusya'ya göç eden Rum ailelerin tekrar Osmanlı Devleti'ne dönmeleri için yol harçlığı verilmesi.

Grant of money to the the Greek families who had migrated from Sivas to Russia and are now returning back to the Ottoman State.

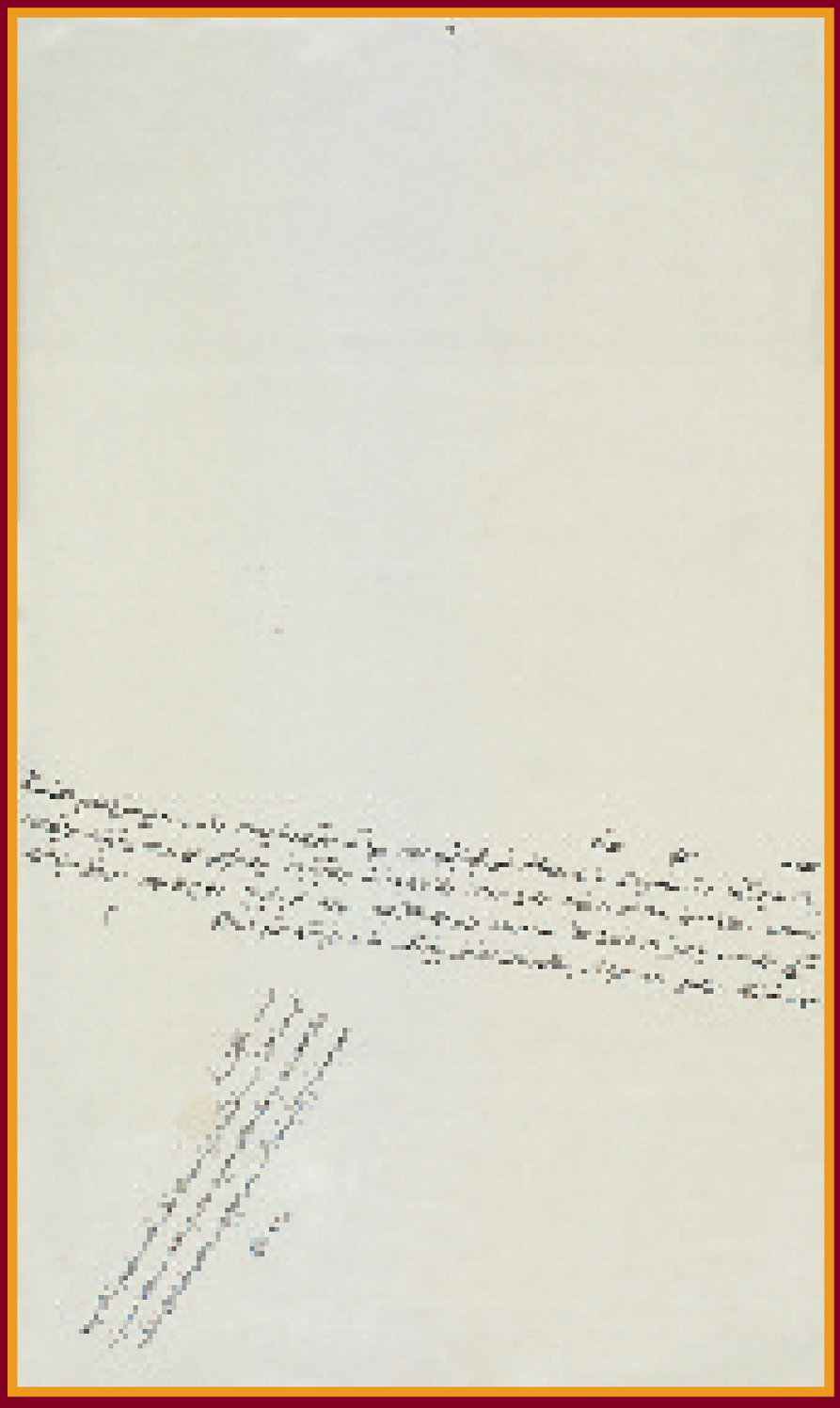

Atûfetlü efendim hazretleri

Bin sekiz yüz altmış dört sene-i milâdiyyesinde Sivas'dan Rusya memâlikine nakl ve hicret etmiş olan Rum milletinden otuz aded familyanın bu kere yine zîr-i cenâh-ı müstelzimü'l-felâh-ı saltanat-ı seniyyeye ilticâ ve dehâlet ve vatan-ı aslîlerine ric'at emel ve arzûsunda bulunmuş olduklarına ve kendüleri bî-kudret bulunduklarına binâ'en yol harclığı olarak Tiflis şehbenderi ma'rifetiyle bunlara tevzî' olunmak üzere yirmi beş bin guruş atıyye-i seniyye ihsânı muvâfık-ı merhamet-i âliye-i cenâb-ı şehriyârî görünür ise de ol bâbda her ne vechile emr u fermân-ı ınâyet-unvân-ı hazreti şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr buyrulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 12 R. sene 1282

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Zîver-i dest-i i'zâz olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleri manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazreti pâdişâhî buyurulmuş ve zikrolunan atıyye-i seniyyenin i'tâsı sâniha-pîrâ-yı sudûr buyrulan emr u fermân-ı ihsân-beyân-ı cenâb-ı cihânbânî îcâb-ı âlîsinden bulunmuş olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 13 R. sene 1282 / [5 Eylül 1865], ***BOA. İ. Hâriciye 12463***

Sivas'tan Rusya'ya göç eden otuz kadar Rum aile, tekrar Osmanlı Devleti'ne sığınmak istemişlerdir. Yeterli imkâna sahip olmadıklarından kendilerine yol masrafı olarak Tiflis'teki Osmanlı Devleti temsilcisi aracılığıyla ihtiyaçları olan para verilsin.

Approximately 30 Greek families who had migrated from Sivas to Russia have requested to return back to the Ottoman State. Necessary allowance is to be given to them through the Ottoman representative in Tiflis.

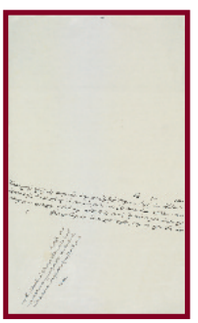

Sultan II. Abdülhamid Han, 1 Ekim 1906, BOA. Y. PRK. ASK 241/80_1

Bulgar zulmü sebebiyle Bulgaristan'daki Göklen köyü halkından üç Rum'un Osmanlı Devleti'ne ilticaları.

Demand of the 3 Greek people from the village of Göklen, Bulgaria, who suffer from Bulgarian oppression for taking refuge in the Ottoman State.

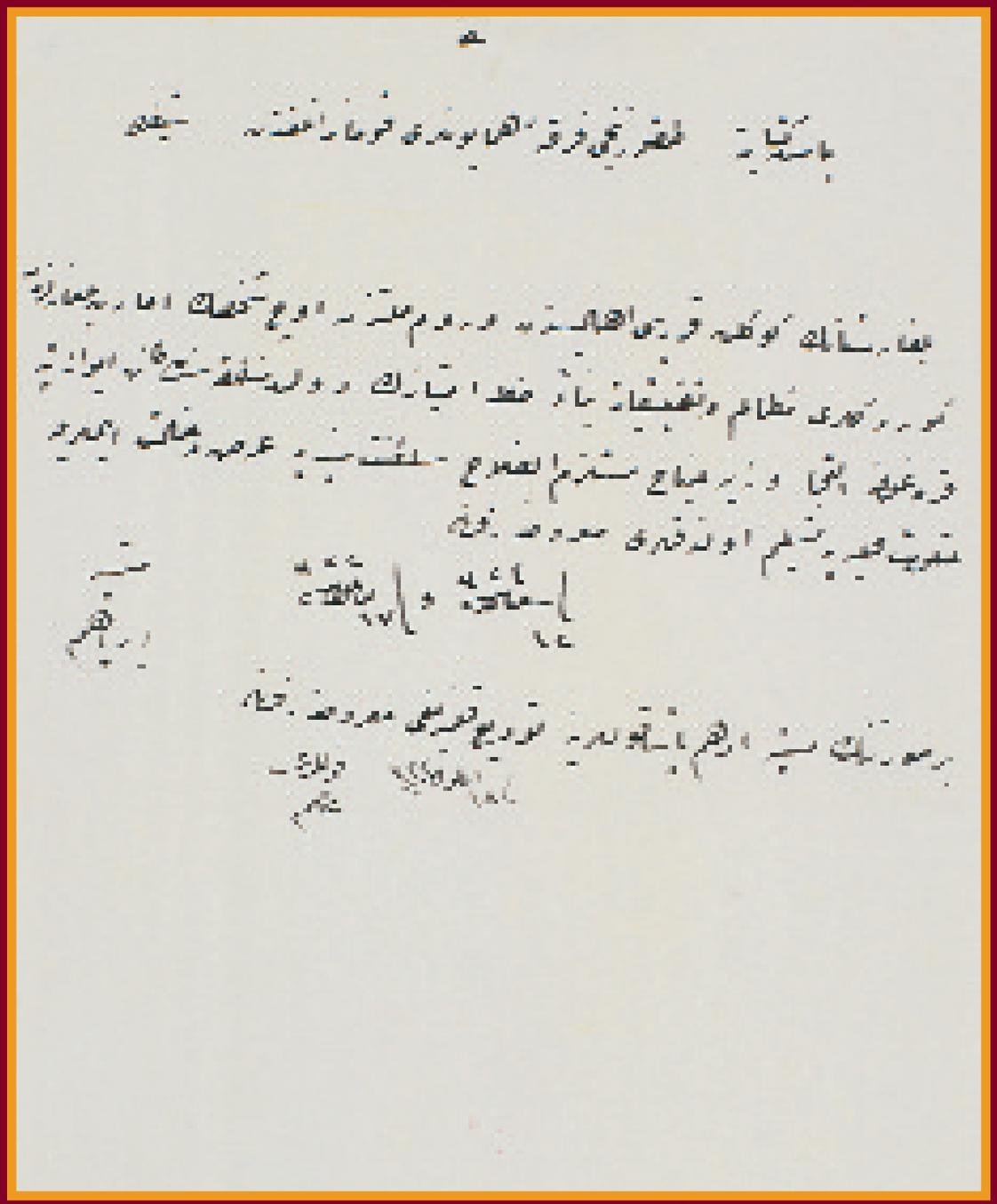

Başkitâbet'e Dokuzuncu Fırka-i Hümâyûnları Kumandanlığı'ndan şifre

Bulgaristan'ın Göklen karyesi ahâlîsinden ve Rum milletinden üç şahsın emâret Bulgarlarından gördükleri mezâlim ve tazyîkâta binâ'en hatt-ı imtiyâzın Dolen mıntıkasında kâ'in Ayvaztepe karakoluna ilticâ ve zîr-i cenâh-ı müstelzimü'l-felâh-ı saltanat-ı seniyyeye arz-ı dehâlet etmeleriyle hükûmet-i mahalliyeye teslîm olundukları ma'rûzdur. Fermân.

Fî 12 Şa'bân sene [1]324 ve fî 17 Eylül sene [1]322

Müşîr

İbrahim

Bir sûretinin Müşîr Edhem Paşa kullarına tevdî' kılındığı ma'rûzdur. Fermân.

Fî 18 Eylül sene [1]322

Kulları

Asım

[1 Ekim 1906], ***BOA. Y. PRK. ASK 241/80_1***

Bulgaristan'ın Göklen köyü halkından ve Rum milletinden üç kişi, Bulgarlardan gördükleri mezâlim ve baskı sebebiyle Dolen mıntıkasında bulunan Ayvaztepe Karakolu'na giderek Osmanlı Devleti'ne iltica etmişlerdir.

The 3 Greek people from the village of Göklen, Bulgaria, who suffer from Bulgarian oppression have taken refuge in the Ottoman State and they are to apply for the Police-Station of Ayaztepe in the district of Dolen.

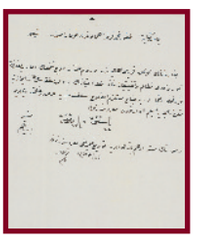

Sultan II. Abdülhamid Han, 21 Aralık 1881, BOA. MV 225/20

Tunuslu Urban reislerinden Ali bin Halife ve Hüseyin bin Müs'i adlı komutanlar ile beraberindekilerin Osmanlı Devleti'ne ilticaları.

Demand of Ali bin Halife and Hüseyin bin Musi, the Tunisian commanders, and their men for taking refuge in the Ottoman State.

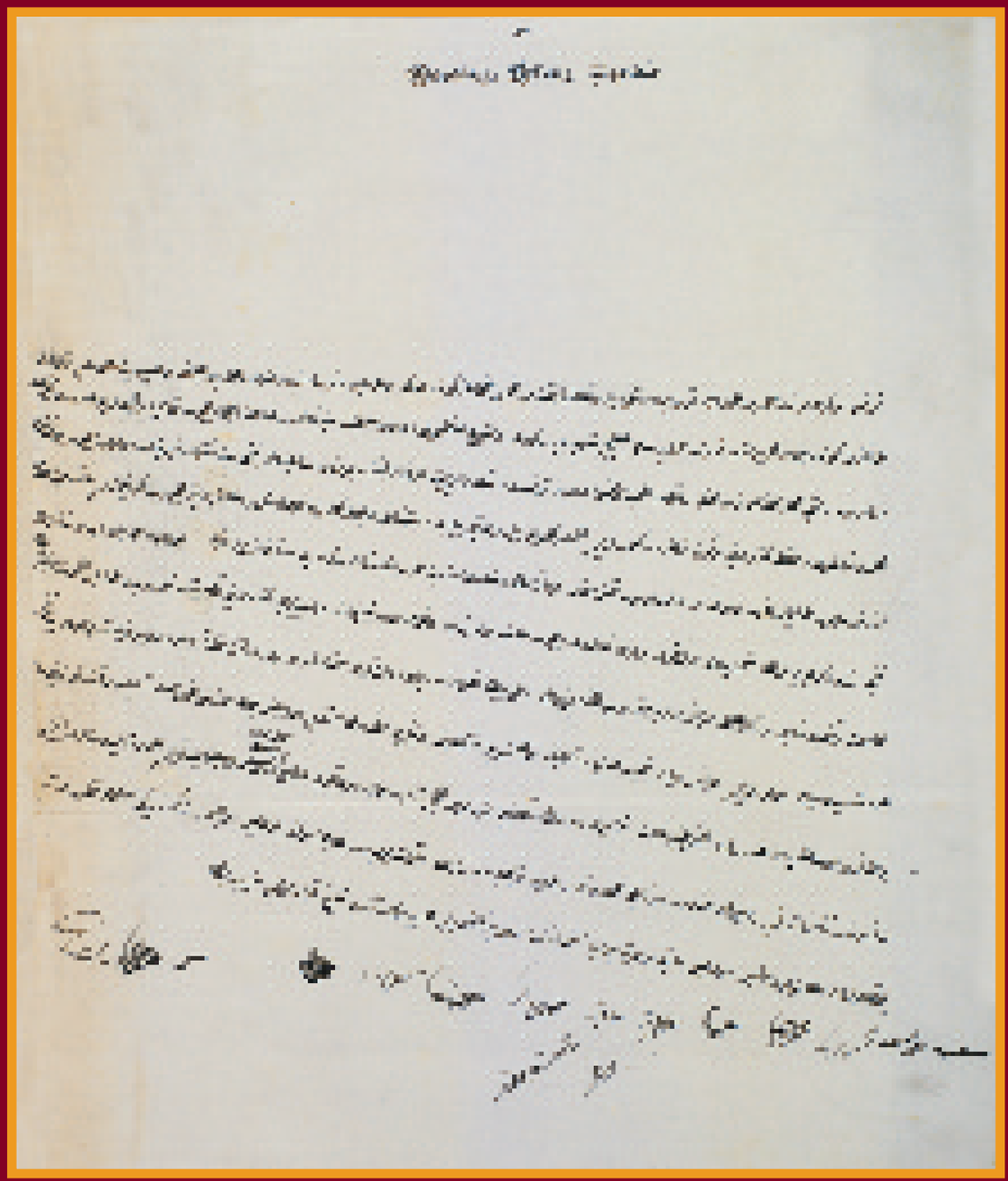

Zabt-ı Çarşamba: fî 29 Muharrem sene [12]99 ve fî 9 Kânûn-ı evvel sene [12]97 [21 Aralık 1881]

Tunus sergerdelerinden Ali bin Ammâr'ın kırk beş atlı ile dehâlet etmesine mebnî Humus sancağına gönderildiği ve urbân ru'esâsından meşhûr Ali bin Halîfe ve Hüseyin bin Müs'î nâm sergerdeler tarafından gönderilen tahrîrâtda Karvân muhârebesinde haylîce şehîd verdikleri ve metbû'-ı mu'azzamları olan saltanat-ı seniyyenin zîr-i cenâhına ilticâ için familya ve kabîleleriyle hudûda bir günlük mesâfede vâkı' mahalle geldiklerinden bahsle ruhsat taleb olunması üzerine Tunus'da istikrâr-ı âsâyişe sarf olunmakda bulunan mesâ'înin netîcesine intizâren perîşân olmamak için bulundukları mahalde kalmaları ve fakat kendülerini bir gûne tehlikede görürler ise hemân gelmeleri bildirildiği beyânıyla istîzânı ve bunlar gelüp de mehmâ-emken i'âşelerine mecbûriyet görünür ise me'zûniyet i'tâsı lüzûmunu mutazammın Trablusgarb Vilâyeti'nden vârid olan telgrafnâme kumandanın iş'ârı üzerine Harbiye Nezâreti'nin tezkiresiyle ma'an kırâ'et olundu. Bu bâbda cereyân eden müzâkerâtın netîcesinde eğerçi bunların şimdilik bulundukları yerlerde kalmaları için cânib-i vilâyetden vukû' bulan teblîgât münâsib ise de kendülerini tazyîkda görüp de Trablus'a hicret eyledikleri hâlde mümâna'at etmek de kâbil ve şân-ı âlîye muvâfık olamayacağına ve ma'a-hâzâ bunların elli bin nüfûsdan ziyâde oldukları telgrafnâmede beyân olunmasına nazaran ileride bir fırsat bulup da yine Tunus'a avdet edecek olurlar ise Fransızların yeniden sadâ' ve şikâyâta kalkışmalarıyla müşkilât ve netâyic-i muzırrayı müstelzim olacağı cihetle burası fevka'l-gâye şâyân-ı dikkat göründüğüne binâen bir tarafdan cihet-i askeriyece hudûdun mahfûzıyyetine âid tedâbîr-i lâzımenin ittihâzıyla berâber bunlar hicret edecek oldukları hâlde evvel emrde ba'dehû Tunus'a avdet edememeleri içün re'îslerinden te'mînât-ı kaviyye istihsâliyle hudûda uzakca mahallere gönderilmeleri ve içlerinde tedârik-i akvât-ı yevmiyeden âciz olanlar bulunduğu ve mecbûriyet göründüğü hâlde mümkin mertebe bu misillülerin i'âşeleri tabiî olduğu beyânıyla vilâyete cevâben telgrafnâme-i sâmî yazılmakla berâber Harbiye Nezâreti'ne de teblîğ-i karâr olunması tensîb edildi.

Fi 29 Muharrem 1299 / [21 Aralık 1881], ***BOA. MV 225/20***

Karvan Savaşı'ndan sonra yaklaşık elli bin kişiyle iltica talebinde bulunan Urban reislerinden Ali bin Halife ile Hüseyin bin Müs'i adlı komutanlar Tunus'ta istikrar sağlanıncaya kadar sınırdan uzak mahallere yerleştirilsin ve geçimleri için her türlü yardım yapılsın.

Ali bin Halife and Hüseyin bin Musi, the Tunisian commanders, who ask for taking refuge in the Ottoman State together with approximately 50000 persons are to be located in places far from the border until the security is ensured in Tunis and to be helped.

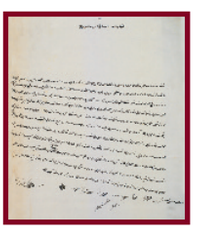

Sultan II. Abdülhamid Han, 27 Nisan 1898, BOA. A. DVN. NMH 34/2_4

Yaptıklarından pişman olan Ermeni komite reislerinin iltica taleplerini bildiren mektup.

Letter of repentance written by the heads of the Armenian committee.

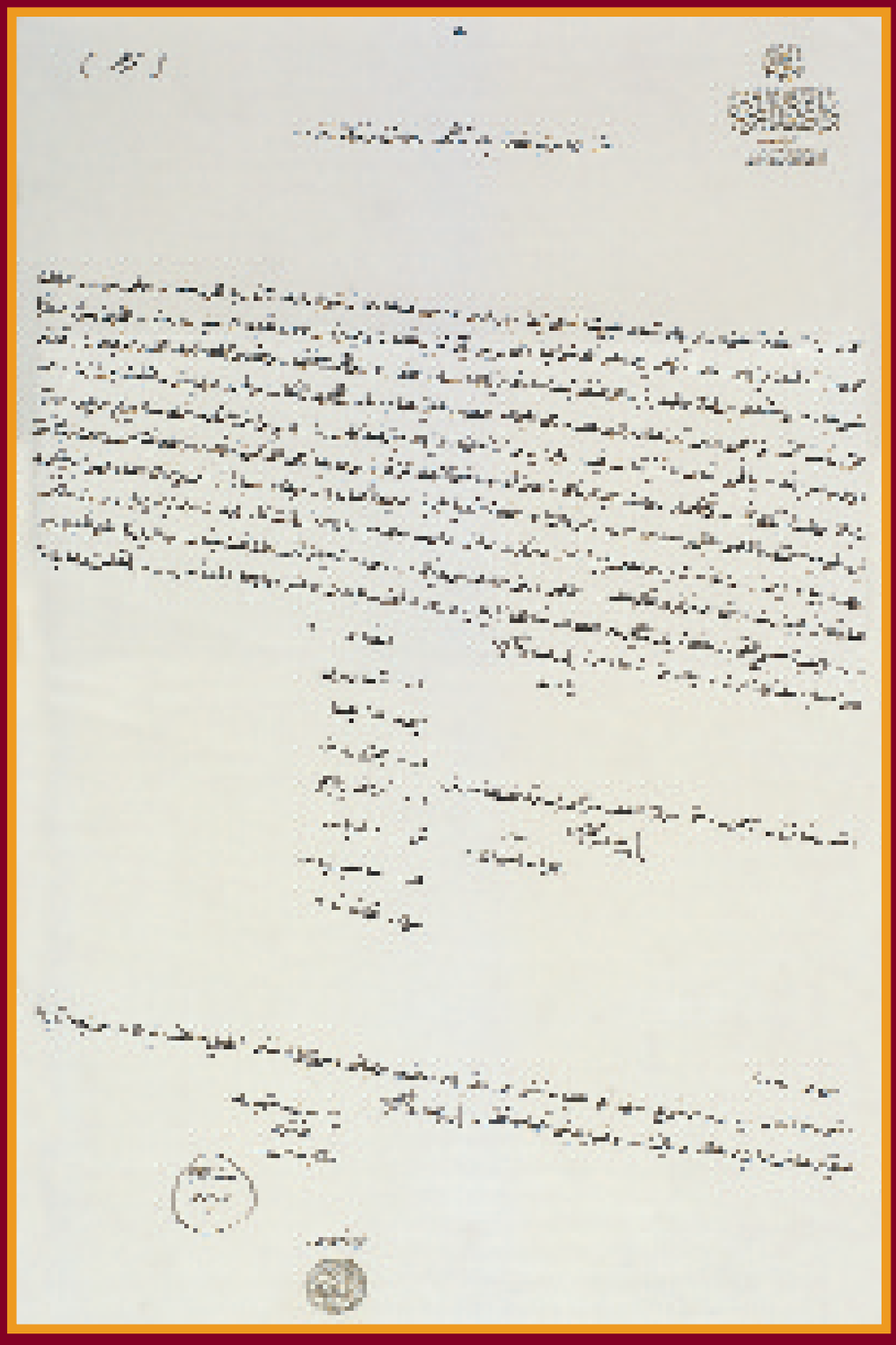

BÂB-I ÂLÎ
Dâire-i Sadâret
Âmedî-i Dîvân-ı Hümâyûn

(Terceme)

Atebe-i süreyyâ-mertebe-i Hazreti pâdişâhîye dehâletnâme-i çâkerânemizdir

Mücerred zât-ı Hazreti mülûkânelerinin âmâl-i hayriyyet-iştimâl-i teba'a-perverîleri ve eltâf-ı âdilâne-i şehriyârîleri âsâr-ı bâhiresinden olmak üzre memâlik-i mahrûse-i şâhânelerinin sa'âdet ve ma'mûriyyeti uğurunda mütevâliyen ittihâz buyrulan tedâbîr-i hakîmâne ve icrâât-ı mehâsin-gâyât-ı seniyye sâyesinde her gûne sû-i isti'mâlâtın men'i çâresi istikmâl edilmiş olmakla berâber her sınıf teba'a-i sâdıkalarının esbâb-ı huzûr ve refâhı istihzâr ve hukûk-ı mahsûsaları her dürlü tecâvüzâta karşı taht-ı te'mîne alınmış ve ez-cümle Ermeni teba'a-i sâdıkaları hakkında dahi bir çok eltâf-ı aliyye-i cenâb-ı pâdişâhîleri rây gân buyrulmuş olduğundan hey'et-i ubeydânemiz Ermeni kulları ile birlikde bilcümle niyyât ve teşebbüsât-ı hayriyye ve umrân-perverâne-i mülûkânelerinin hayyiz-i fi'le gelmesine ve İslâm ve Ermeni milletleri beyninde mine'l-kadîm mevcûd olan râbıta-i vatandâşînin tecdîd ü tahkîmiyle Devlet-i Aliyyelerinin dâhilen kuvvet ve şevketinin tevâfürüne ve hâricen dahi her gûne tehlikeden masûniyyetine hasbe's-sadâka çalışmakdan gerü durmayacağımızı velhâsıl bilcümle makâsıd-ı hayriyye ve emr u fermân-ı hazreti şehriyârîlerine tevfîkan sâdıkâne ve cânsipârâne sa'y ü gayretde asla kusûr etmeyeceğimizi arz u beyân eyleriz. Zâten öteden berü maksad-ı ubeydânemiz bu merkezde bulunmuş olup bazı müfsidlerin neşriyât-ı kâzibeleri ne olur ise olsun şu maksad-ı sâdıkâne-i ubeydânemiz dâ'imâ bu merkezde kalacakdır. Elhâsıl Ermeni sâdık kullarının arzûsu ve müsted'iyâtı taht-ı âlî-baht-ı cenâb-ı şehriyârîlerinin zıll-i zalîlinde ve zîr-i tâbi'iyyet-i müstecmi'u'l-mefharet-i hazreti pâdişâhîlerinde eltâf-ı şâhâneleriyle perverde olmakdan ibâret olmağla ol vechile lutfen mesrûr buyrulmaklığımızı mâyât-ı aliyye-i cenâb-ı mülûkânelerinden niyâz ve istid'â eyleriz.

Paris, Fî 27 Nisan, sene 1898

[imzâlar]

A. Amadoni	Liyon Hıraçya	K. Mıhitarof	A. Kirkoryaniç
K. Milehyan	Y. Masisyan	Ş. Kananyan	

İşbu dehâletnâme tercemesi Ermenice olan aslına muvâfık idüğü tasdîkan ma'rûzdur.
Fî 27 Nisan sene 1898
Bülbülyan Kiğork

Numara: 406

İşbu dehâletnâme zîrinde mevzû' imzânın Bülbülyan Kiğork Efendi'nin imzâsı olduğu ve mûmâileyhin mezkûr imzâyı saltanat-ı seniyyenin Paris Başşehbenderi sıfatıyla hâzır bulunduğumuz hâlde bizzât vaz' eylediği tasdîk kılınır.

Paris Başşehbenderi kulları
Veliyyüddin Şemsi

Fî 27 Nisan sene 1898, ***BOA. A. DVN. NMH 34/2_4***

Bizler Ermeni milleti olarak Osmanlı padişahlarının diğer teba'aya olduğu gibi, Ermenilere de pek çok lütuf ve ihsanda bulunduklarına şahidiz. Zaten İslâm ve Ermeni milletleri arasında eskiden beri dostluk münasebetleri mevcuttur. Bazı bozguncuların yalan sözlerine rağmen biz Osmanlı Devleti'nin hizmetinde sâdıkane çalışmaktan geri durmayacağız. Zira Osmanlı uyruğunda olmak, bizim için bir iftihar vesilesidir.

As the Armenian nation, we are witnesses that the Ottoman Sultans have done favours to the Armenians just as do the other nations. Moreover, there have been relations of friendship between Muslim and Armenian nation since the past.

In spite of the false words of rebels, we will continue loyally to serve the Ottoman State for we are proud of being Ottoman citizens.

Sultan II. Abdülhamid Han, 27 Nisan 1898, BOA. A. DVN. NMH 34/2_3

Yaptıklarından pişman olan Ermeni komite reislerinin iltica taleplerini bildiren Ermenice mektup.

Letter in Armenian written by the repentant heads of the Armenian committee asking for taking refuge in the Ottoman State.

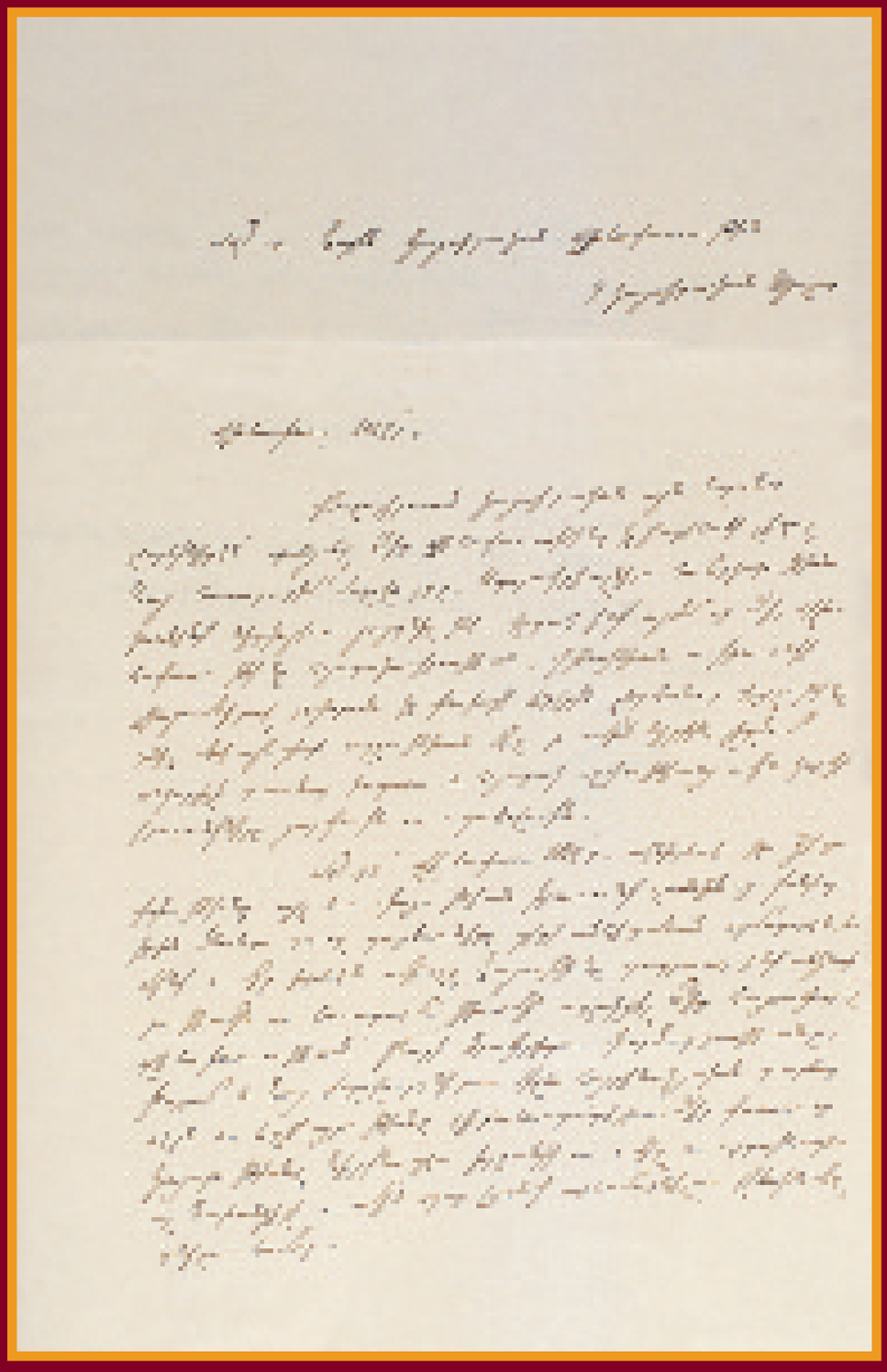

Sultan II. Abdülhamid Han, 20 Temmuz 1904, BOA. Y. PRK. UM 70/33_1

Genç Sancağı'nın Akçasırt köyünden on üç Ermeni eşkıyasının pişmanlıklarından dolayı affedilerek iskan edildikleri.

Settlement of the 13 repentant Armenian rebels in the village of Akçasırt, the sandjak of Genç, who are forgiven by the Sultan.

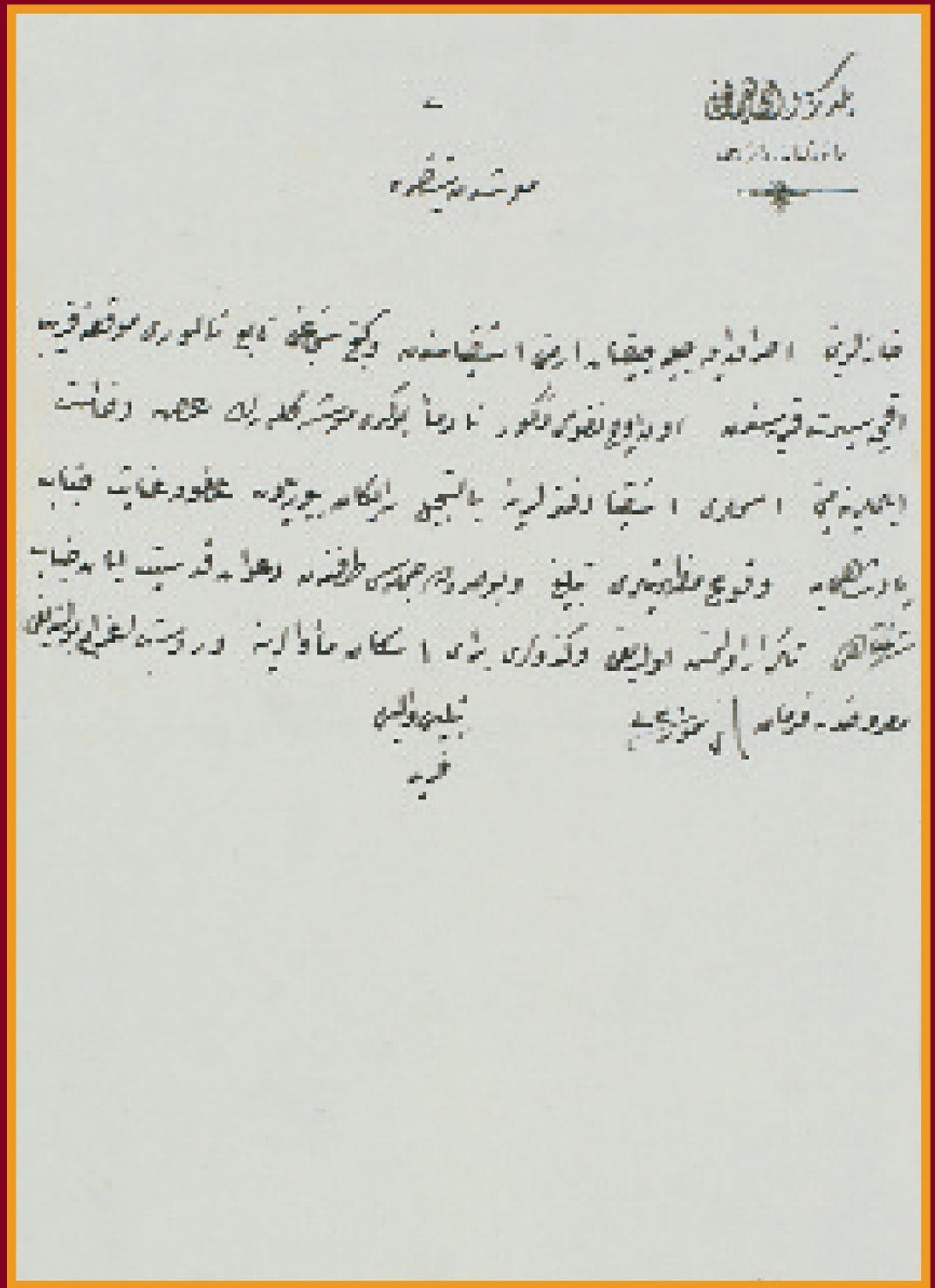

YILDIZ SARÂY-I HÜMÂYÛNU
Başkitâbet Dâiresi

Muş'dan şifre.

Hânelerini ihrâk ile cebele çıkan Ermeni eşkıyâsından ve Genc sancağı[na] tâbi‘ Talori mevki‘ine karîb Akcasırt karyesinden on üç nüfûs zükûr nâdimen bu kere Muş'a gelerek arz-ı dehâlet eylemelerine mebnî isimleri eşkıyâ defterlerine bi't-tescîl râygân buyrulan afv u ınâyet-i cenâb-ı pâdişâhîye vukû‘-ı mazhariyyetleri teblîğ ve bu sırada cümlesi tarafından da‘avât-ı kudsiyet-âyât-ı cenâb-ı şehinşâhî tekrâr olunmuş olduğu ve kendüleri berây-ı iskân me’vâlarına derdest-i i‘zâm bulunduğu ma‘rûzdur. Fermân.

Fi 7 Temmuz sene [1]320
Bitlis Vâlîsi
Ferid
[20 Temmuz 1904], ***BOA. Y. PRK. UM 70/33_1***

Muş'un Akçasırt köyünden on üç Ermeni evlerini yakarak dağa çıkmıştır. Daha sonra pişman oldukları için padişahın affına mazhar olmuş ve iskan edilecekleri yerlere gönderilmiştir.

Burning their houses, the 13 Armenian rebbels in the village of Akçasırt, Mush had escaped to the mountain. Then, they have been forgiven by the Sultan as they repented and they have been sent where they will be settled.

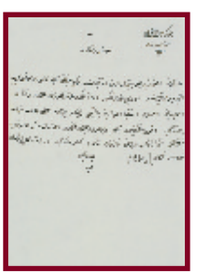

Sultan II. Abdülhamid Han, 16 Şubat 1908, BOA. Y. PRK. ASK 254/67_3

Abdülaziz ibnü'r-Reşid'in küçük oğlu Suûd'un Osmanlı Devleti'ne sığınması.

Demand of Suud, the little son of Ibnü'r-Reshid, for taking refuge in the Ottoman State.

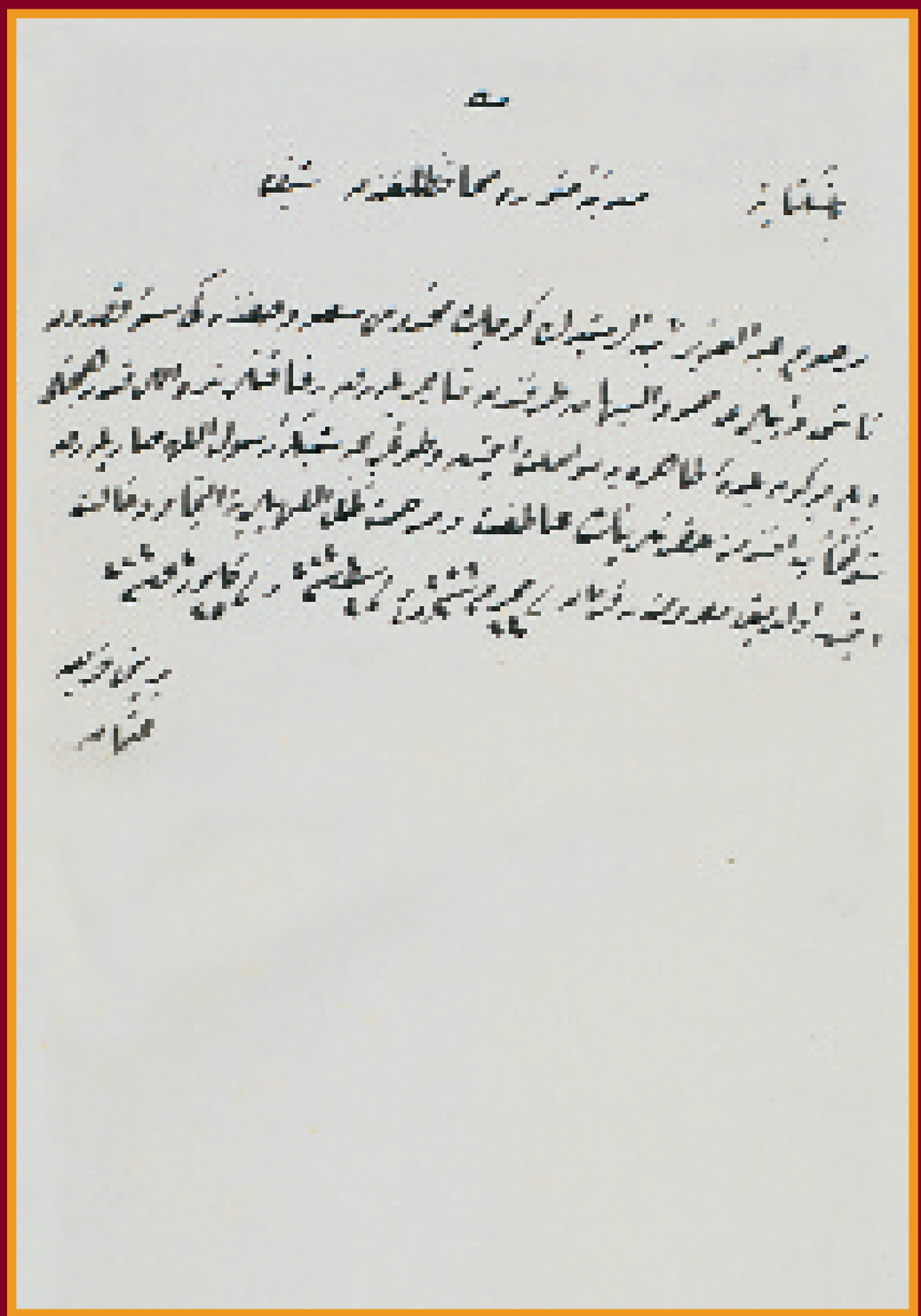

Başkitâbet'e Medîne-i Münevvere Muhâfızlığı'ndan şifre.

Merhûm Abdülaziz ibnü'r-Reşîd'in küçük mahdûmu Su'ûd, hakkındaki sû-i kasddan nâşî dayıları Hamûd es-Sübhân tarafından kaçırılarak refâkatlerinde elli kadar Hecinli ile bu gün Belde-i Tâhire'ye muvâsalet etmiş ve doğruca şebeke-i Resûlullâh'a sarılarak şevket-meâb efendimiz hazretlerinin âtıfet ve merhamet-i zıllu'llâhîlerine ilticâ ve dehâlet etmiş olduğu ma'rûzdur. Fermân.

Fî 25 Kânûn-ı Sânî sene [1]323

Vusûlü fî 13 Muharrem sene [1]326 ve fî 3 Şubat sene [1]323

Birinci Ferîk

Osman

[16 Şubat 1908], ***BOA. Y. PRK. ASK 254/67_3***

Abdülaziz ibnü'r-Reşid'in küçük oğlu Suûd, kendisine yapılabilecek sû-i kasd dolayısıyla Medine'ye gitmiş ve Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır.

Fearing from assasination, Suud, the little son of Ibnü'r-Reshid, has gone to Medine and has taken refuge in the Ottoman State.

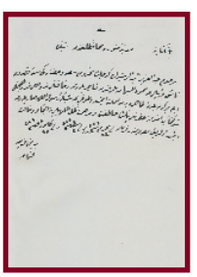

Sultan V. Mehmed Reşad Han, 26 Şubat 1911, BOA. DH. SN. THR 18/62_1

Polonezköylülerin Polonya vatandaşlığından vazgeçerek Osmanlı vatandaşlığını kabul etmeleri.

Acceptance of the inhabitants of Polonez Köy to the Ottoman citizenship giving up the Polish citizenship.

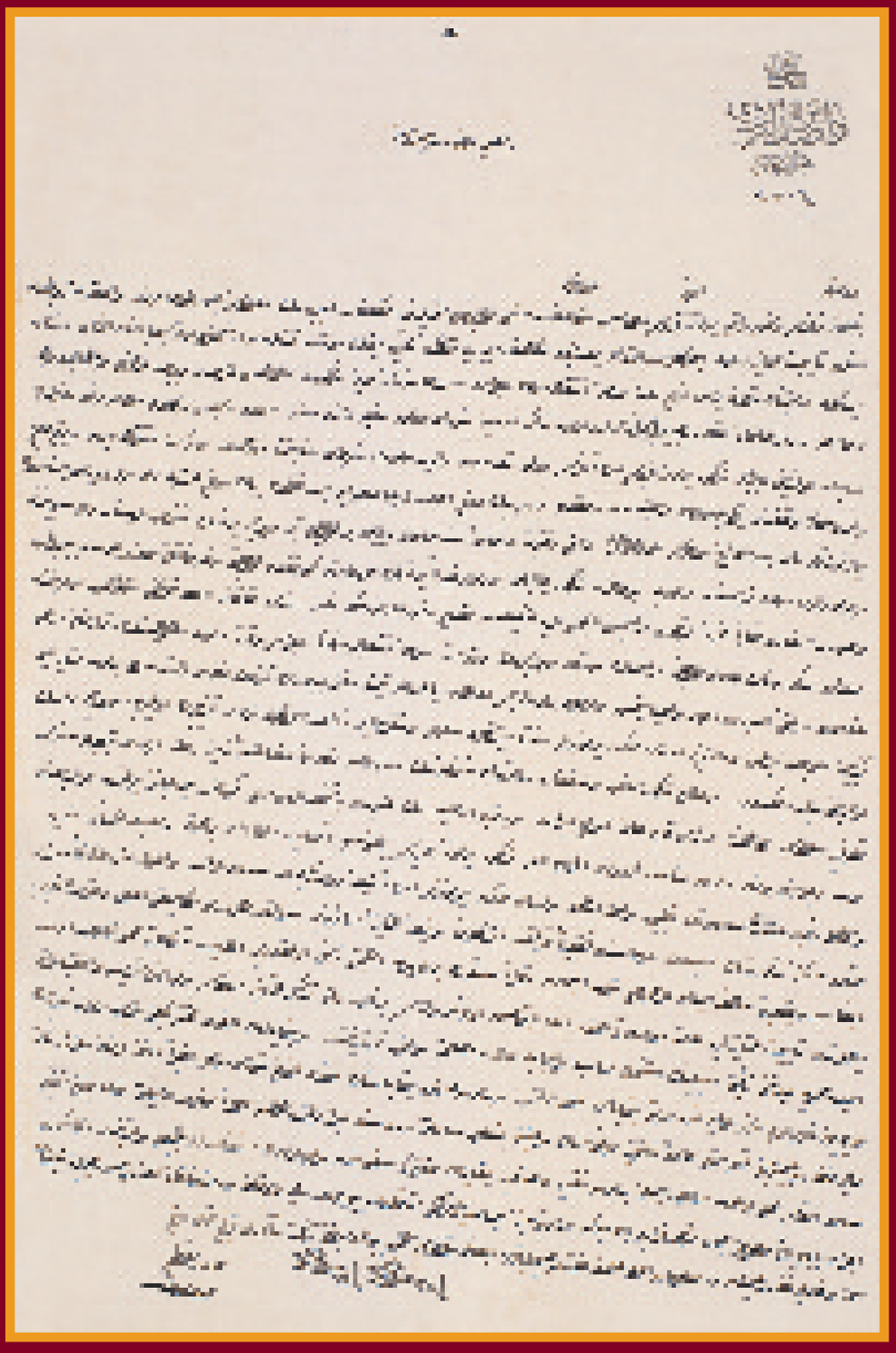

BÂB-I ÂLÎ
Dâire-i Sadâret
Tahrîrât Kalemi
2506

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine

Devletlü efendim hazretleri

Beğkoz kazâsı dâhilinde vâkı‘ Polonez karyesi ahâlîsi tekâlîfden müstesnâ olduğu hâlde şimdiye kadar mükellefât-ı emîriyyenin i‘tâsına mecbûr tutulduklarından ve i‘lân-ı Meşrûtiyetden sonra tâbi‘iyyet-i Osmâniyye'yi kabûl eylediklerinden bahs ile ba‘d-ez-în tekâlîf-i emîriyyeyi muntazaman te’diye etmek üzre kendilerinden aranılmakda olan bakâyânın alınmaması ve zirâ‘at etdikleri arâzînin mutasarrıfı Prens Adam nâmına mu‘âmele-i intikâliyyesinin icrâsı istid‘âsına dâir karye-i mezkûre ahâlîsi tarafından verilen arzuhâl ve bi'l-muhâbere Mâliye ve Hâriciye ve Defter-i Hâkânî Nezâret-i Celîle ve Aliyyelerinden vârid olan tezâkir üzerine Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dâ’iresi'nden i‘tâ ve Meclis-i Vükelâ'da mütâla‘a olunan mazbatada dermiyân olunduğu vechile mezkûr Polonez karyesi esâsen Fransa Devleti teba‘asından David Glavani zevcesi Anna bint-i Perviho'dan veresesine intikâl eden ve Bezm-i Âlem Vâlide Sultân Vakfı'ndan Yeni Çiftlik arâzîsinden bir kıt‘ada dört bin dönüm icâreli çalılık ile beş kıt‘ada bin dönüm öşürlü tarla olarak Prens İstanislas Çartorski nâmına ba‘de'l-ferâğ mu‘âmelesi HazÎrân sene [12]98 dâ’imî defterine idhâlen sened-i hâkânî verilen yer olduğu gibi mûmâ-ileyh Prensin münkarız Lehistan kralı mensubîninden ve Polonezler de anın tevâbi‘inden olup bu hâlde mezkûr çalılık ve tarlalar kayden Prens'in uhdesinde görünmekde olduğu Defter-i Hâkânî Nezâret-i Aliyyesi'nden bildirilmiş ve sûret-i iş‘âra nazaran karye-i mezkûre arâzîsi içün karye teşkîlinden mukaddem Prens Çartorski nâmına senedât-ı hâkâniyye i‘tâ kılındığı anlaşılmış olduğundan senedât-ı mezkûrenin hâvî olduğu arâzînin müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin veresesine mu‘âmele-i intikâliyyesinin icrâsı ve karye-i mezbûre ahâlîsinin zikrolunan arâzî hâricinde arâzî-i emîriyyeden i‘mâr ve ihyâ etmiş oldukları yerler var ise anların da bi'l-mesâha sebt-i defter edilerek kezâlik nizâmı dâ’iresinde bedelât-ı misliyye ile kendilerine tefvîz edilmesi ve mâdâm ki orada mütemekkin Polonezler inşâ etdikleri hâneler ve müteferriâtıyla zirâ‘at eyledikleri tarlalar kendilerinin olmayup mûmâ-ileyh Prensin olduğunu beyân etmekdedir, o hâlde mezkûr emâkin ve müsakkafât-ı sâ’ire ile müştemilâtının verese nâmına nizâmen mukâta‘a-i zemîne rabt olunarak başkaca senedât-ı tasarrufiyye i‘tâsı ma‘a-hâzâ orası karye hâline ifrâğ edilmiş ve bir karye arâzîsinin topdan bir şahıs uhdesinde görünmesi gayr-i câ’iz bulunmuş olduğundan kurb ve civârında bulunan yerlerden münâsib mahallerin ilhâkı ile mezkûr Polonez karyesi bi't-tevsî‘ intihâb-ı ahâlî ile bir muhtâr ve ihtiyâr hey’eti ta‘yîn ve'l-hâsıl bir karye hakkındaki mu‘âmelâtın tatbîk ve icrâ edilmesi ve orada mütemekkin Polonezler esâsen teba‘a-i Devlet-i Aliyye'den ma‘dûd olmasına ve usûl-i Meşrûtiyetin te’essüsünden sonra sekene-i mezkûrenin ecnebîlik iddi‘âsından kat‘iyyen ferâğat etdiklerini ve teba‘a-i Osmâniyye-i sâ’ire gibi ba‘d-ez-în her dürlü tekâlîfi i‘tâ ve hizmet-i askeriyyeyi îfâ edeceklerini sâlifü'l-beyân arzuhâlde ta‘ahhüd etmelerine nazaran meselenin bu cihetden ehemmiyyeti zâ’il olmakla berâber ileride müşkilâta mahal kalmamak üzere içlerinden tâbi‘iyyet-i Osmâniyye'lerine âid mu‘âmelâtı henüz îfâ etmemiş olanlar var ise bunlara dahi tezâkir-i Osmâniyye i‘tâsı ve oranın âsâyiş ve inzibâtının Emniyyet-i Umûmiye Müdîriyyetince te’mîni esbâbının istikmâli münâsib ve îcâb-ı hâl ü maslahata muvâfık göründüğünden ve bakâyânın afvı bahsine gelince tarîk bedelât-ı nakdiyyesinin üç yüz yirmi üç senesi nihâyetine kadar olan bakâyâsı afv olunmuş ve bedelât-ı askeriyye bakâyâsının afvı hakkında Şûrâ-yı Devletce ahîren ittihâz olu-

nan mukarrerâta binâ'en Mâliye Nezâret-i Celîlesince kaleme alınan mâdde-i kânûniyye lâyihasının mer'iyyetine müte'allik mu'âmelât derdest-i icrâ bulunmuş olmasına nazaran bunlardan aranılan bakâyâ hakkında başkaca mu'âmele îfâsına mahal olmayup sâlifü'l-beyân bedelât-ı nakdiyye ve askeriyye bakâyâsı hakkındaki ma'füvviyetden merkûmların da istifâdeleri tabî'î bulunduğundan ana göre icrâ-yı îcâbâtı husûsuna meclis-i mezkûr karârıyla bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî şeref-sudûr buyrularak Mâliye ve Evkâf ve Defter-i Hâkânî nezâret-i celîle ve aliyyelerine teblîgât icrâ ve Hâriciye Nezâret-i Celîlesi'ne de ma'lûmât i'tâ kılınmağla nezâret-i celîlelerince de îfâ-yı muktezâsına himmet buyrulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 26 Safer sene [1]329, fî 13 Şubat sene [1]326

Sadr-ı a'zam

Talat

[26 Şubat 1911], ***BOA. DH. SN. THR 18/62_1***

Daha önceleri (Polonyalı)Prens Çartorski adına bir arazi olarak kaydı bulunan Beykoz'a bağlı Polonezköy halkı, Meşrutiyetin ilanından sonra, yabancılık iddiasından tamamen vazgeçerek Osmanlı tabiiyetini kabul etmişlerdir. Aralarında henüz nüfus cüzdanı almamış olanlara kimlik verilecektir. Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti'nce asayiş ve intizamları temin edilecek ve kendileri ödemeleri gereken vergilerini düzenli olarak ödeyeceklerdir. Geçmiş dönemlerden kalan vergi borçları affedilecektir.

The inhabitants of Polonez Köy, Beykoz who reside on a land registered on behalf of Prince Çartorski exactly accepted the Ottoman citizenship giving up claim of Polish citizenship after the proclaimation of the Meshrutiyet (the Constitution).

The Ottoman identity book will be given to those who have not received it. Their security will be ensured by the Department of Public Security and they will pay their taxes regularly. Furthermore, their debts and military service remaining from the past have been forgiven.

Sultan V. Mehmed Reşad Han, 4 Ocak 1914, BOA. MV 232/104-1

Beykoz'a bağlı Polonezköyü'nde, okul, kilise ve üzerine bir çan kulesinin yapılmasına izin verilmesi.

Giving the permission to build a school , a church, and a bell tower in Polonez Köy, Beykoz, Istanbul.

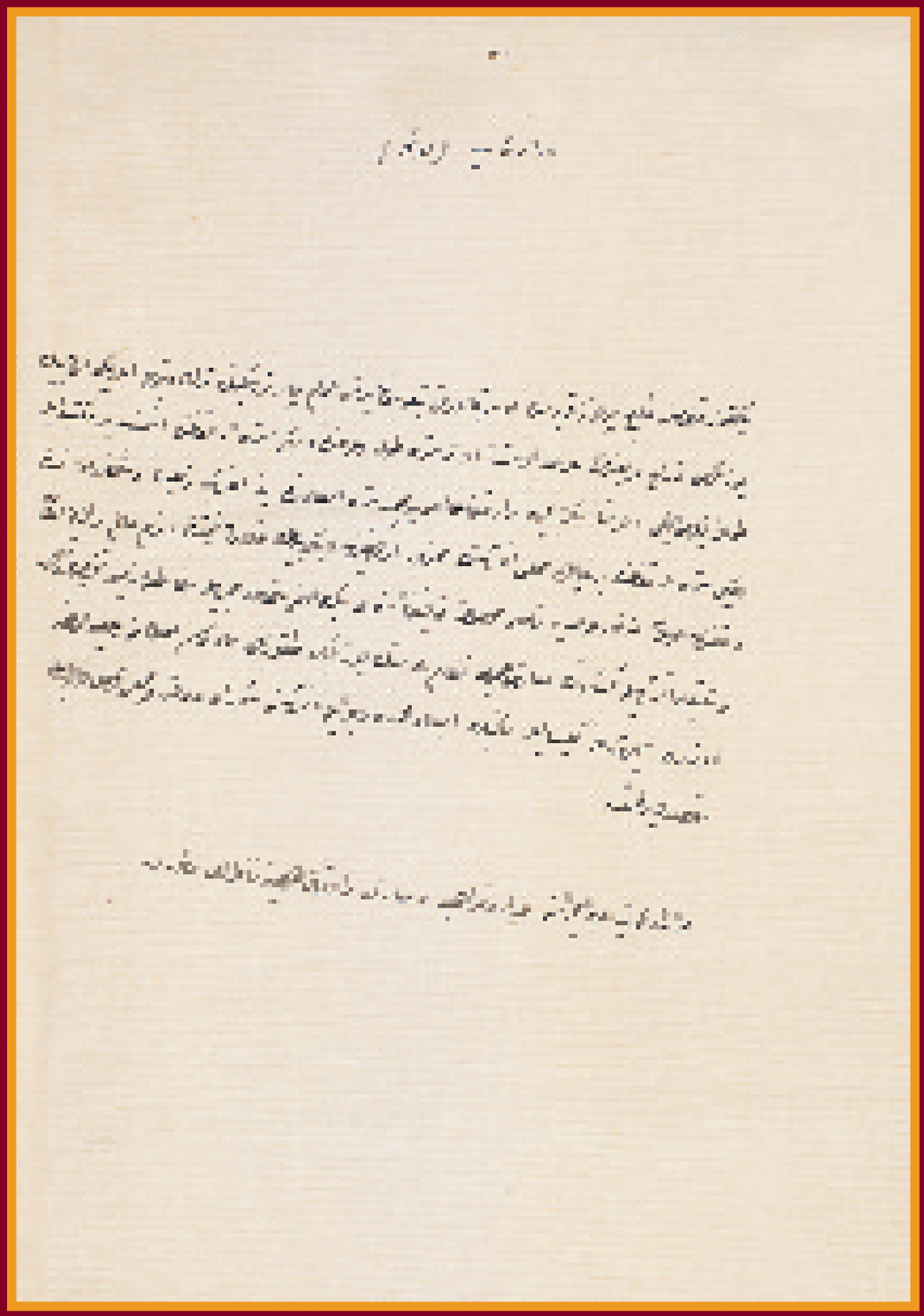

İrâde-i Seniyye (Lâyiha)

Beğkoz kazâsına tâbi‘ Polonez karyesinde Avusturya Devleti teba‘asından Prens Adam Çartorski'nin terk ü teberru‘ eylediği beş bin yüz yirmi zirâ‘ murabba‘ındaki arsa üstüne onar metre tûl ve arzında ve sekiz metre irtifâ‘ında ahşâb bir mekteb ile tûlen yirmi iki ve arzan sekiz buçuk ve irtifâan on buçuk metre eb‘âdında yine ahşâb bir kilise ve sakafı üstünde iki metre irtifâ‘ında bir çan mahalli inşâsında mahzûr olmadığından iki bin guruş kıymetinde ve Bezm-i Âlem Vâlide Sultân Vakfı'ndan olan mezkûr arsaya kânûn-ı mahsûsuna tevfîkan senevî binde on guruş hesâbıyla mukâta‘a-i zemîn tahsîs kılınmak ve mektebin inşâsıyla küşâdında Maârif-i Umûmiye Nizâmnâmesi'nin yüz yirmi dokuzuncu mâddesi ahkâmına ri‘âyet olunmak üzere mebhûsün-anh kilise ile mektebin eb‘âd-ı muharrere vech ile inşâsına Şûrâ-yı Devlet ve Meclis-i Vükelâ karârlarıyla ruhsat verilmişdir.

Bu irâde-i seniyyenin icrâsına Adliye ve Mezâhib ve Maârif ve Evkâf-ı Hümâyûn nâzırları me’mûrdur.

[6 Safer 1332 / 4 Ocak 1914], ***BOA. MV 232/104-1***

Beykoz'a bağlı Polonezköyü'nde, Bezm-i Alem Valide Sultan Vakfı'na ait arsa üzerine okul, kilise ve çan kulesinin yapılmasına izin verilmiştir.

It is the permission given to build a school, a church, and a bell tower on the land belonging to Waqf of Bezm-i Alem in Polonez Köy, Beykoz, Istanbul.

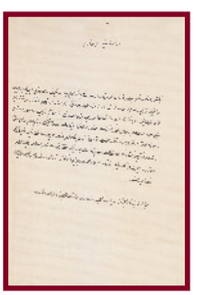

Kanuni Sultan Süleyman Han, 15 Ağustos 1565, BOA. Mühimme Defteri 5, hüküm 93

Kanunî Sultan Süleyman'ın Fransa kralına gönderdiği; İngiltere-Fransa arasındaki ilişkilerin düzelmesinden duyduğu memnuniyeti ifade eden nâme-i hümâyûnu.

Name-i hümayun sent by Sultan Süleyman the Magnificent to French King François in which He expresses His pleasure to hear the improvement of the relations between France and England.

Françe Pâdişâhına nâme-i şerîf ki

Fî 18 Muharrem sene 973

Hâliyâ dergâh-ı sa'âdet-destgâh ve bârgâh-ı azamet-penâhımıza -ki meşrık-ı neyyir-i ikbâl ve makbel-i şifâh-i ekâsire ve ikbâldir- mektûbunuz vârid olup sa'âdetlü âsitânemize envâ'-ı sadâkat üzre dostlukda sâbit-kadem olup ve ol cânıblere müte'allik bazı ahbâr i'lâm edüp İngiltere kraliçesiyle mâbeynınizde vâkı' olan gavga ve husûmet safâ-yı mahabbete mübeddel olup sulh u salâh üzre dostluk etdiğinizi iş'âr eylemişsiz. Mektûbunuzda her ne ki zikr olunmuş ise ve gelen âdeminizin cevâbın bâb-ı mu'allâmızda olan ilçiniz her ne yüzden takrîr u beyân eyledi ise pâye-i serîr-i sa'âdet-masîrimize arz olunup ıttılâ'-ı hümâyûnumuz oldu. Vâkı'â ol cânible adâvet üzre olup memleket ve re'âyânuz inkılâba düşürmek münâsib değildi. Tanzîm-i umûr-ı memleket ve terfîh-i salâh-ı hâl-i ra'iyyet içün ol cânible sulh edüp dostluk etdiğiniz müvecceh tedârük etmişsiz. Gerekdir ki nâme-i şerîf varup vusûl buldukda dâyimâ ol taraflarda dostlarınızla hüsn-i zindegânî üzre olup a'dânızla müdârâdan hâlî olunmaya -ki memleket ve re'âyânuz ihyâsına sebebdir- ve Mağrib diyârında alınan geminizle tâcirlerinizi bî-kusûr metâ'larıyla zuhûra getürülmek içün ol diyârın hâkimlerine emr-i hümâyûnumuz olup memleket ve vilâyetiniz re'âyâsına ve deryâda kendü hâllerinde ticâret üzre yürüyen gemilerinize dahl olunmamak bâbında tenbîh ve te'kîd olunmuşdur. Kâ'ide-i kişver-sitânî üzre bu cânibden dostluğa ve ahde muhâlif bir husûsa rızâ verilmez. Siz dahı yüce dergâhımıza âbâ vü ecdâdınız zamânından berü vâkı' olan dostluğunuz muktezâsınca ol taraflarda mu'âhede-i hümâyûnumuzu gereği gibi ri'âyet edüp ahbâr-ı sıhhat ve selâmetinizi atabe-i ulyâmıza i'lâm etmekden hâlî olmayasız.

[15 Ağustos 1565], ***BOA. Mühimme Defteri 5, hüküm 93***

Fransa kralına mektup:

Mektubunuz elime geçmiştir. Bağlılık ve dostluğunuzla birlikte İngiltere kraliçesiyle aranızda olan kavga ve düşmanlığa son verdiğinizi, barış ve dostluk üzerine anlaştığınızı bildirmişsiniz. Bu hareketiniz bizi son derece memnun etmiştir. Bununla birlikte Osmanlı Devleti ile Fransa Devleti arasında dostluğun güçlendirilmesi için hiç bir fedakârlıktan kaçınılmayacaktır.

The letter to the French King:

I have recieved your letter. Having expressed your loyalty and friendship, you have reported that you have left the hostility between English Qeen and you and signed treaties of peace and friendship. These treaties have made us pleased. We will do our best to support the friendship between the Ottoman State and France.

Kanuni Sultan Süleyman Han, 25 Ağustos 1565, BOA. Mühimme Defteri 3, hüküm 1121

Kanunî Sultan Süleyman'ın, Fransa Kralı II. Fransuva'ya gönderdiği iki ülke arasındaki dostluğun devamına dair nâme-i hümâyûn.

Name-i hümayun sent by Sultan Süleyman the Magnificent to François II, the French King, concerning the continuation of friendship between the two states.

Yazıldı

Françe pâdişâhına nâme-i şerîf yazıla ki

Hâliyâ âsitâne-i adâlet-penâh ve dûdmân-ı nasfet-destgâhımuz -ki melâz-ı ekâsire-i cihân ve melce-i kayâsıra-i devrândur- kıdvetü'l-ümerâ'i'l-milleti'l-Mesîhıyye Senyör Dö Lo nâm ilçiniz vâsıtasıyla nâme-i sadâkat-mashûbunuz vârid olup kadîmden atebe-i aliyye-i sa'âdet-medâr ve südde-i seniyye-i gerdûn-iktidârımuz ile musâfât üzre olan babanuz memleket ve vilâyetinizin ıslâhı ve re'âyâ vü berâyânızın istirâhatleri içün bir zamân adûnuz ile emn ü emân üzre olmak fikrinde iken tedbîr, takdîre muvâfık olmayup irâdet-i Hayyün lâ-yemût ile fevt olup siz dahı perîşân-hâtır olmağın, şimdiye değin südde-i sa'âdetime elçi gönderilmemeğe bâ'is olduğun ve Dergâh-ı Mu'allâ ve bârgâh-ı a'lâmız ile siz dahı atanuz gibi sadâkat ve ihlâs ve dostluk üzre olmak aksâ-yı murâdınız idüğin ve bu bâbda nâme-i hümâyûnumuz irsâl olunmasın ve andan gayrı nâmînüzde [nâmenizde] her ne derc u tahrîr olunup ve müşârun-ileyh âdeminüz dahı her ne takrîr etmiş ise pâye-i serîr-i âlem-masîr-i husrevâneme arz u tesyîr olunup ilm-i şerîf-i âlem-şumûl-i Hıdîvânem muhît u şâmil olmuşdur. İmdi hânedân-ı muhalledü'l-ikbâl ve dûdmân-ı müşeyyedü'l-erkânımız ile dostluk murâd eden havâkîn-ı musâdakat-âyînin tevkî' ve istid'âları ma'raz-ı kabûlde vâkı' olmak âdet-i kadîme-i selâtîn-i adâlet-âyîn olmağın, bu nâme-i ihlâs-meşhûnumuz irsâl olundu. Gerekdir ki vusûl buldukda siz dahı mâdâmki yüce ve azametlü âsitânemize silsile-i ittihâd ve ihtisâsınız müstahkem olup dostluk şerâyıtı ri'âyet[in]de kemâ-yenbağî sâbit-kadem olasız. Cenâb-ı celâlet-me'âbımuz tarafından dahı mer'î tutulup hılâfına cevâz gösterilmez.

[Fî 28 Muharrem sene 973 / 25 Ağustos 1565], ***BOA. Mühimme Defteri 3, hüküm 1121***

Fransa Kralı II. Fransuva'nın annesinin, düşmanlarına karşı Kanunî Sultan Süleyman'dan yardım istemesi üzerine Fransa kralına gönderilen nâme-i hümâyûn:

Siz de atanız gibi bizimle sadakat, samimiyet ve dostluk üzere olduğunuz takdirde her türlü yardımı yapacağız ve bu dostluğa aykırı hiç bir harekete izin vermeyeceğiz.

The name-i hümayun sent in reply to the demand of the mother of François II, the French King, on behalf of her son from Sultan Süleyman the Magnificent for support against His enemies:

As long as you remain ally of us as your ancestors do, we will support you and we do not let any opposite action to this friendship.

Kanuni Sultan Süleyman Han, 25 Ağustos 1565, BOA. Mühimme Defteri 5, hüküm 161

Kanunî Sultan Süleyman'ın, Portekiz kralına iki ülke arasındaki dostluğun geliştirilmesine dair gönderdiği nâme-i hümâyûn.

Name-i hümayun sent by Sultan Süleyman the Magnificent to the King of Portugal concerning the development of friendship between the two states.

Portugal kralına nâme-i şerîf yazıla ki

Fî 28 Muharrem sene 973

Hâlâ südde-i seniyye-i devlet-penâh ve atebe-i aliyye-i sa'âdet-destgâhımız[a] -ki merci'-i havâkîn-ı nâmdâr ve melce-i selâtîn-ı zevi'l-iktidârdır- kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-Mesîhıyye âdeminiz Nikola vâsıtasıyla mektûb-ı sadâkat-mashûbunuz vârid olup mazmûn-ı ihlâs-meşhûnunda bundan akdem kendi cânibinizden ve diyâr-ı Hindistân'da vâkı' olan kâ'immakâmınızdan bâb-ı mu'allâmıza vârid olan mekâtîbin mazâmîninde münderic olan husûsât ki "memâlik-i mahrûsemiz hâkimleri ile diyâr-ı Hindistân'da vâkı' olan vilâyetinizin emn ü emânı bâbında âsitân-ı adâlet-unvânımız ile murâd olunan dostluk içün mu'teber kâsıdınız gelmeğe isticâze-i hümâyûn etdiğinizde yüce dergâhımıza arz-ı mahabbet ü ihlâs edenler hakkında ulüvv-i himmet-i şâhânemiz masrûf ve ma'tûf olageldiği üzre ilçinüz gelmeğe icâzet-i hümâyûnumuz olup ol bâbda nâme-i sa'âdet-nümûnumuz irsâl olunmuş idi. Vilâyetinüz bu'd mesâfe ve yollar dahı mahûf u muhâtaralu olup vilâyetinüz halkı ile meşveret edinceye değin ilçinüz bir mıkdâr te'hîre kalmağla niyyet olunan dostluk ahvâlinde iştibâh olunmaya, ilçimiz irsâl olunmak üzeredir. Varan âdemimiz isti'câl üzre ahbâr-ı meserret-âsâr ile irsâl oluna." deyü iş'âr eylemişsiz. Mektûbunuzda her ne ki derc ü ıyân olunmuş ise ve gelen âdeminizin cevâbı ne ise bi-tamâmihî rikâb-ı zafer-intisâbımıza arz olunup ilm-i şerîf-i cihân-ârâmız muhît ve şâmil olmuşdur. Eyle olsa sa'âdetlü bâbımız dâ'imâ meftûh ve mekşûf olup kimesnenin gelüp gitmesine men' u redd olmayup Hak Sübhânehu ve Te'âlâ hazretlerinin ulüvv-i ınâyeti ile şimdiki hâlde Hilâfet-i rûy-ı zemîn kabza-i tasarruf ve iktidârımızda olup şark ve garbın re'âyâsı cenâh-ı devletimizle müstezıll olup dâyimâ re'âyâ hakkında mezîd-i merhamet-i şâhânemiz mebzûl olduğuna binâ'en ol cânıblerde olan re'âyâ ve tüccârın refâheti içün mâdâm ki murâd olunan dostlukdan ferâgat olunmayup diyâr-ı Hindistân'da ve Cezâyir tarafında ve sâyir ol havâlîde olan memâlik-i mahrûsemiz re'âyâsı ve tüccârı ile deryâ yüzünden ve kara cânibinden emn ü emân üzre olasız. Memâlik-i Mahrûsemiz hâkimlerine dahı tenbîh olunmuşdur ki ilçinüz gelüp dostluğunuz ahvâli mukarrer oluncaya değin ol taraflarda emn ü emâna muhâlif ve murâd olunan dostluğa mugâyir vaz' eylemeyeler. Hâlen gelen ilçinüz te'hîr olunmayup hüsn-i icâzet-i şerîfimiz karîn-i hâli olup nâme-i mekremet-âsârımız ile yine ol cânibe irsâl olundu. Gerekdir ki varup vusûl buldukda ıslâh-ı ahvâl-i ra'iyyet ve tanzîm-i umûr-ı memleket içün menvî olan âmâl-i hayr-ittisâlinüz içün irsâl olunacak ilçinüz te'hîr olunmayup irsâlinde sür'at oluna ki tarafeynden dostluk ahvâli mukarrer olup ol tarafların tüccâr ve re'âyâsı ızdırâb ve inkılâbdan berî olup âsûde-hâl olalar.

[25 Ağustos 1565], ***BOA. Mühimme Defteri 5, hüküm 161***

Portekiz kralına yazılan nâme:

Gönderdiğiniz mektup bize ulaştı. Aramızda dostluk kurmak gayesiyle göndermek istediğiniz elçinin gecikmiş olması dostluğumuza zarar vermez. İstediğiniz dostluğa karşılık olarak Hindistan ve Cezayir taraflarında denizde ve karada emniyet içinde olunuz. İyi ilişkilerin geliştirilmesine aykırı davranışlarda bulunmamaları için yöneticilerimize emir verdik. Elçinizi bir an evvel gönderin ki dostluğumuzu kararlaştıralım, halk ve tüccarlar sıkıntı ve ızdıraptan kurtulsunlar.

The name-i hümayun sent to the King of Portugal:

I have received your letter. The delay in sending the envoy of friendship do not cause harm to our friendship. In reply to your demand for friendship, you can travel in the sea and land of Algeria and India in security. We have ordered our executives not to let anyone behave contrary to the development of good relations. Send your envoy urgently so that we create our friendship and people and merchants get rid of problems.

Sultan III. Murad Han, 30 Mart 1576, BOA. Düvel-i Ecnebiye Defterleri 16/4, s. 3-8

BD 4